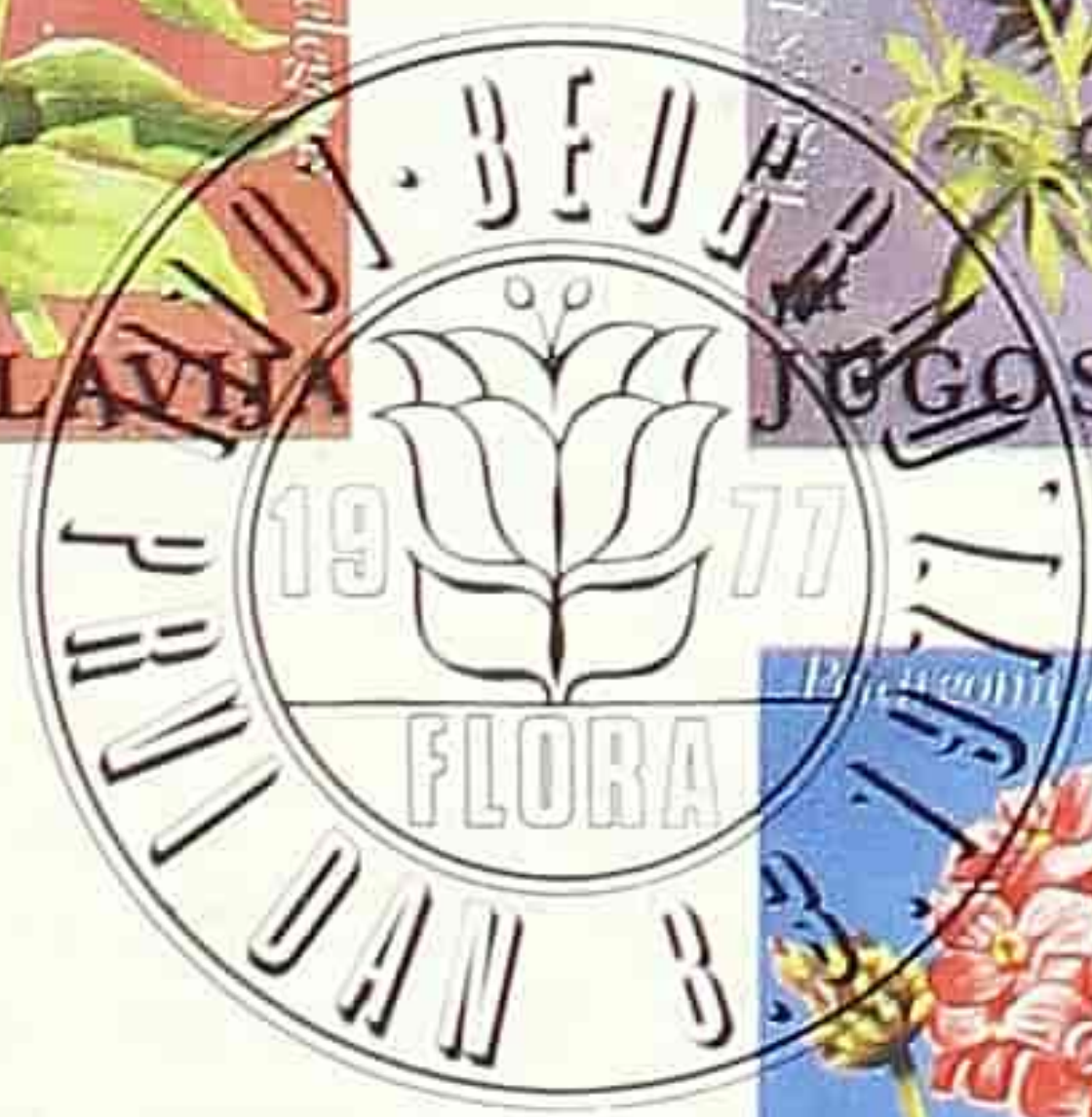
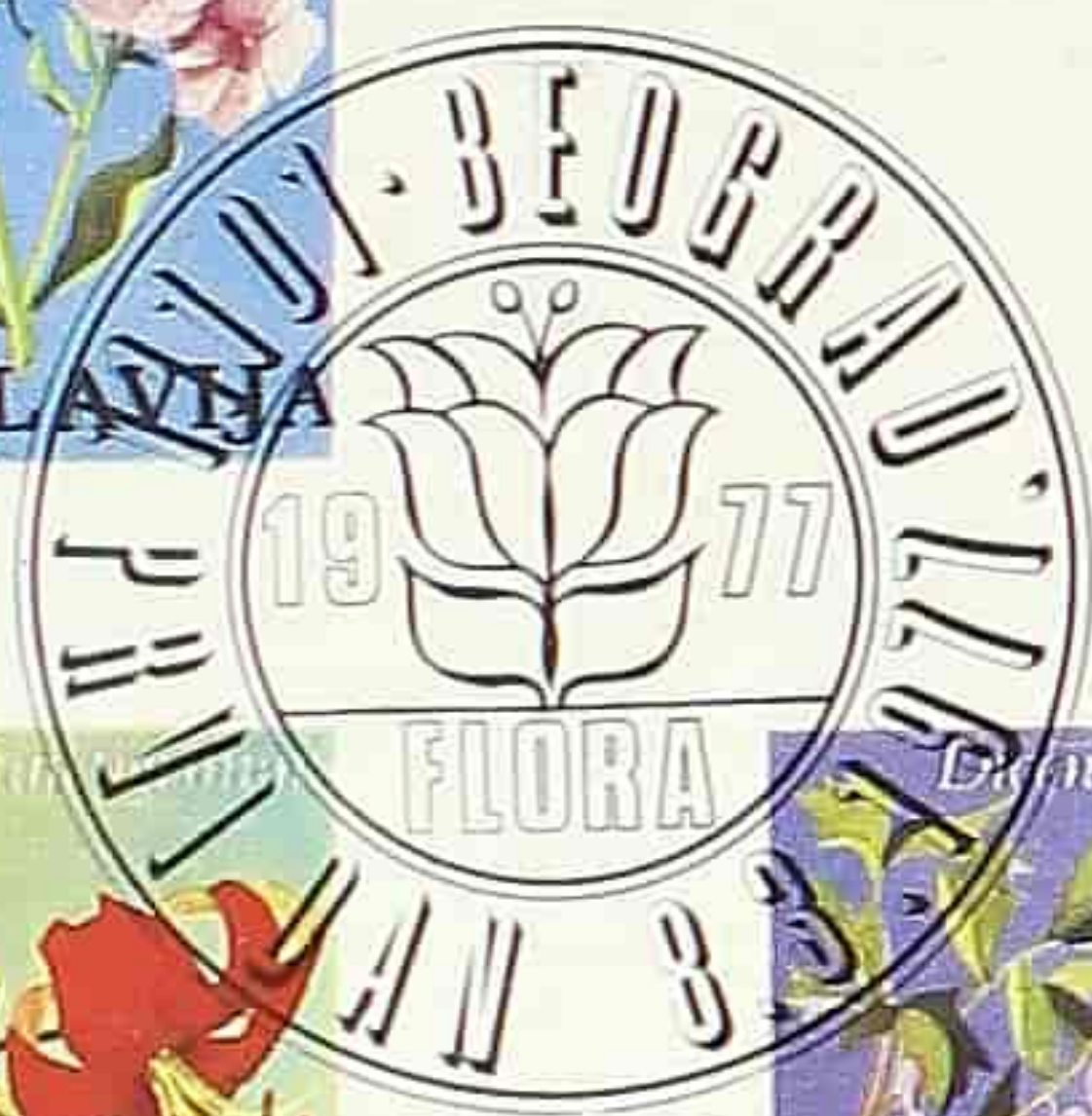

ФИЛАТЕЛИСТА ФИЛАТЕЛИСТА

БЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

БРОЈ 167

ФЕБРУАР

ФИЛАТЕЛИСТА
FILATELISTA
časopis СФС

Adresa:
Sremska 6/IV,
pošt. fah 702,
11001 Beograd

Telefon:
(011)-638-751

Žiro račun kod SDK:
60806-6678-11966

Izdavački savet:
Bek Jovan
Veličković Jovan
Đukanović Dragoslav
Dr Marisavljević Jovan
Stojanović Dragomir
Tubinović Dejan
Ursake Konstantin

Redakcioni odbor:
Prim. dr Branislav
Novaković
Petrašin Nikitović,
profesor
Dilp. ing. Moco
Sumbulović
Dr Jovan Marisavljević
Dipl. ecc. Vojislav
Begović
Imre Vaci
Jovan Reljin, dipl.
pravnik

Glavni i odgovorni
urednik:
Reljin Jovan

Urednik i tehnički
urednik
Vaci Imre

Idejno rešenje korica:
akad. slikar **Dušan**
Lučić

štampa:
Graf. pred. »Prosveta«,
Beograd,
Đure Đakovića br. 21

ZA ČLANOVE SAVEZA FILATELISTA
SRBIJE, ČASOPIS JE BESPLATAN
ZA OSTALE PRIMERAK 8.— DINARA

PRETPLATU NA ČASOPIS MOŽETE
UPLATITI OPŠTOM UPLATNICOM
NA ADRESU:

SAVEZ FILATELISTA SRBIJE

ŽIRO RAČUN 60806-6678-11966

SA NAZNAKOM „ZA ČASOPIS“

GODIŠNJA PRETPLATA JE 60.- DINARA

Izlazi najmanje dvomesečno ● Godišnja pretplata za Jugoslaviju 60.— dinara, za inostranstvo 120.— dinara (za avionsku poštu + 10 din. za Evropu i + 30 dinara za ostale zemlje) ● Mali oglasi do 20 reči din. 40.—, svaka dalja reč 1 dinar. ● Uokvireni oglasi:

1/1 strana — 1000.— 1/2 strane — 500.—
1/4 strane — 250.— 1/8 strane — 150.—
1/16 strane — 100.—

* * *

Published bimonthly by Union of Philatelists of Serbia ⊕ Annual subscription US \$ 6.75 (for air mail + 1.—\$ Europe, + 3.—\$ other countries) ● Little advertisement: first 20 words US \$ 2.25, each additional word US \$ 0.07 ● Framed advertisement:

1/1 p — \$ 50; 1/2 p — \$ 25; 1/4 — \$ 15;
1/8 p — \$ 9; 1/16 p — \$ 6.

Discount 25% for four repetitions, 33% for six repetitions ● We do not accept mint or used samp. IRC accepted at the base: 1 IRC = 0.20 US \$.

Our bank account: 320020-02587, Beogradska banka —
I osnovna, Beograd

Rukopisi se ne vraćaju. Marke poslate radi kliširanja vraćamo u preporučenom pismu ili po dogovoru. Preštampavanje dozvoljeno, uz navođenje izvora i autora, ukoliko drugačije nije navedeno.

Unless otherwise stated, all items may be reprinted, provided that the proper information is given of source and author.

Po mišljenju Republičkog sekretarijata za kulturu SR. Srbije br. 413/380-73-02 od 16. maja 1973. godine oslobođen poreza na promet.

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ФЕБРУАР 1977.

Број 167

СЕДНИЦА ИЗВРШНОГ ОДБОРА УДРУЖЕЊА ФСЈ

У Београду је 12. фебруара 1977. године одржана седница Извршног одбора Удружења филателистичких савеза Југославије, на којој су донете важне одлуке за даљи рад Удружења и договорено како да се оствари даља активност и сарадња са ЗЈПТТ, Управом југословенских царина и другим организацијама.

Међународна филателистичка изложба балканских земаља — Балканфила VI одржаће се од 24. до 30. октобра 1977. године у Београду у просторијама београдског сајма. У штампи је Билтен организационог одбора, кога ће ускоро добити сви савези и сви потенцијални излагачи.

Са представницима Заједнице југословенских пошта, телеграфа и телефона раније је договорено: да се укине депозит на нове серије наших марака за филателистичке организације; да се обезбеде средства за једну међународну филателистичку изложбу; да у раду Одбора за марке учествује и делегат Удружења; да Удружење напише а Заједница финансира издање неке врсте уџбеника филателије за баке и омладину; да се помогне стручна филателистичка литература — часописи које издају републички савези и да се рабат односно провизија на нова издања наших марака, која се даје нашим организацијама прилагоди провизији која се даје страним трговцима.

Од свега овог што је наведено и раније договорено делимично су реализована прва два питања (депозит није укинут у Црној Гори и Војводини) док на осталима ништа није урађено.

Интересантно је да се сви слажу да је неопходно да делегат Удружења добије своје место у оквиру Одбора за марке и као стручно лице и као представник „потрошача“ пригодних марака, али се решење види тек у току уставног конституисања ЗЈПТТ, до кога ће сигурно доћи, али на које ми доста дуго чекамо.

Провизија за нове серије наших марака које купују филателистичке организације за своје чланове лимитирана је до 7% највише (нека предузећа дају само 3%) са чиме су филателистички савези и друштва изједначени са трафикама предузећа „Дуван“. Међутим Скупштина Заједнице ЈПТТ имала је други критериј у односу на иностране трговце па је 26. 12. 1975. године донела одлуку да се за њих обезбеди провизија према количини купљених серија и то:

101 до 1.000	комплетних серија	5%	провизије,
1.001 до 5.000	„	7%	„
5.001 до 10.000	„	10%	„
10.001 и више	„	15%	„

Ако се узме као пример Савез филателиста Србије, који има улогу сервиса за набавку нових марака својим друштвима са територије предузећа ПТТ саобраћаја Београд долази се до чудне логике у овом пословању. Овај савез, као и остали наши савези, кроз сталне делатности (часопис, изложбе, састанци и друго) пропагира нашу марку и нашу филателију у целини, откупи за своје чланове 18 хиљада комплетних серија и за све то добије 7% провизије, колико добије и страни трговац за 1.002 купљене серије.

Извршни одбор је стао на становиште да на овим питањима, која су уједно и права наших чланова треба и даље инсистирати и тражити њихова решења. Такође је одлучено да се директору Управе југословенских царина преда писмо и затражи уједначавање критерија у царинарницама Југославије у погледу размене марака наших сакупљача са партнерима из иностранства, који се различито одређују и примењују према нахођењу цариника.

Д. Г.

PISMO UDRUŽENJA FILATELISTIČKIH SAVEZA JUGOSLAVIJE UPRAVI CARINA

Usprkos tome što su predmeti iz glave 99 spiska roba po nomenklaturi carinske tarife kao predmeti umjetnosti, kolekcija i starina slobodni od carine, za robu je tarifnog broja 99.04 (Poštanske, taksene i slične marke...) posebnim odlukama Uprave carina regulirano drugačije i to baš onda kad se radi o markama i filatelističkim objektima koje šalju ili iz inozemstva primaju filatelisti u svojoj amaterskoj djelatnosti kao zamjenjivači.

Ograničenja koja su spomenutim aktima Uprave carina nametnuta uveliko ometaju sabiračke i društvene aktivnosti filatelista, kompliciraju put ostvarenja njihovih prava na bescarinski uvoz maraka i filatelističkih objekata kao predmeta kolekcioniranja i carinarnicama zadaju posao koji one teško mogu vršiti na ujednačen način, pa kao Udruženje filatelističkih saveza Jugoslavije koji je stvarna samoupravna zajednica organiziranih filatelista zemlje podnosimo naslovu slijedeću

MOLBU

1. Molimo da se ukinu ograničenja po vrijednosti pri uvozu i izvozu poštanskih maraka koje služe za popunu filatelističkih kolekcija kako su sada zadata i da se omogući neograničen uvoz i izvoz upotrebljenih i neupotrebljenih poštanskih maraka i filatelističkih objekata kolekcionarskog karaktera i

2. Molimo da se oslobode carine filatelistički katalozi koji predstavljaju popise i cjenike poštanskih maraka ili drugog kolekcionarskog materijala, a koje pojedinačno primaju sabirači maraka organizirani u društvima i klubovima filatelista.

OBRAZLOŽENJE

Ad 1. Dosadašnje su Naredbe koje su regulirale uvoz kolekcijских maraka za filatelističke svrhe ograničavale uvoz po količini i po vrijednosti ne vodeći računa o sabiračkim jedinicama i ignorirajući moguće vrijednosti pojedinog predmeta kolekcija. Na taj način dolazilo je do situacija da se moglo uvesti *deset* pojedinačnih maraka bez plaćanja dažbina, a nije se mogao uvesti *jedan* blok, ako je, recimo, sadržavao dvanaest pojedinačnih maraka, iako je notorna činjenica da je blok predmet sabiranja kao i pojedinačne marke. Određivanje plafona vrijednosti koja je bila oslobođena plaćanja carinskih dažbina uvjetovala je pak drugu nelogičnost da je na primjer serija maraka neke zemlje bila opterećena sa 31% carinskih dažbina ako joj je nominalna vrijednost za jednu paru prešla limitiranu vrijednost dok se serija druge zemlje mogla uvesti bez naplate dažbina ako je bila za jednu paru jeftinija iako je u oba slučaja *serija* i izdavačka i sabiračka *jedinica*.

Potpuno nam je jasno da marke, ma da ih se u nomenklaturi ne svrstava ni u koju drugu glavu osim 99 koja obuhvaća predmete umjetnosti, kolekcija i starina, mogu biti i predmet prometa, no to po našem mišljenju ne bi trebao biti problem pri oslobađanju od carinskih dažbina filatelističkih pošiljaka sabirača, jer je notorno što je sabiračka djelatnost i predmet kolekcionarstva i jer je lako utvrditi što služi kao predmet sabiranja, a što kao predmet trgovine.

Konkretno predlažemo da se usvoji princip da je pojedinačni predmet kolekcionarstva u filatelističkom smislu *arak maraka do 25 komada* (tzv. mali arak), *blok* (sastavak do 20 maraka koji ima ukrasni okvir sa šarama, simbolima ili s prigodnim tekstom), *sveščić* s neodređenim brojem listića maraka manje nominale koji pojedine pošte stavljaju u promet kako bi olakšale korisnicima poštanskih usluga čuvanje i nošenje maraka po džepovima), *sastav sutisaka* (bilo koja količina maraka na jednom listu ako je štampana tako da sadrži dvije ili više raznih maraka ili iste marke koje su štampane u raznim položajima jedna prema drugoj), *četverci ili parovi maraka* (a iznimno i sastavi od više maraka) ako predstavljaju

isto likovno djelo ili jedinicu iako su priređeni da se trgaju u dijelove i upotrebe kao pojedinačne marke, četverci svih maraka, marke u parovima i pojedinačne marke, jer su svi takvi oblici filatelistička sabiračka jedinica.

Isto tako predlažemo da se pojedinačnim predmetom kolekcionarstva prihvate kolekcije, to jest sastavi od po jedne sabiračke jedinice kako je gore navedeno, kad predstavljaju marke jedne iste zemlje.

Ograničenje vrijednosti pojedine pošiljke je besmisleno, jer ga je nemoguće dovesti u zavisnost od razlike između kolekcionarskog i prometnog i jer je u tolikoj mjeri komplicirano da možda nešto otežava i poskupljuje uvoz maraka u dijelovima filatelističkih jedinica, ali implicira kompliciranu valutaciju koju može vršiti samo stručnjak i dobar poznavalac materije i to sa tek djelomičnom sigurnošću.

Osim toga ograničenje pošiljaka po vrijednosti ne postiže svrhu jer je logično da sabirač iz Jugoslavije koji mijenja jugoslavenske marke za marke nekoliko zemalja mora izvesti više maraka iste vrste (koje su mu dostupne), da bi dobio protuvrijednost maraka u markama različitih zemalja. Zato je, logično i dosadašnja praksa izjednačenja ograničavanja u uvozu i izvozu neodrživa.

Ad 2. Djelovanje filatelista nezamislivo je bez stručne literature i kataloga. Stručna je literatura dostupna pretplatom na časopise, što nije opterećeno carinskim dažbinama, a kod kataloga (koji su zapravo popisi maraka s cijenama) neke carinarnice naplaćuju carinu, a neke ne. Zbog toga konkretno predlažemo da se izda tumačenje da su filatelistički katalogi, doista katalogi i da ih se potpuno oslobodi od carinskih dažbina. Ako bi se stalo na stanovište da oni spadaju u glavu 49. potrebno ih je razvrstati pod broj 49.02 jer su oni *periodičke publikacije*, ilustrirane koje izlaze povremeno, a najmanje jednom godišnje.

U obrazloženju je potrebno podvući, da usprkos postojanju internih akata carinarnice različito postupaju, a to uvjetuje zabunu i mnogo neprikladnih reagiranja, koja čak škode i ugledu zemlje u inozemstvu.

Proširujući naše obrazloženje želimo posebno podvući kulturnu i praktičnu odgojno-obrazovnu vrijednost filatelije, koja zapravo kao pozitivna društvena djelatnost tek vegetira upravo zbog nerazumijevanja njene vrijednosti. Jedna od velikih prepreka u prošlosti bila je politika Pošte kojoj je dugo trebalo da uvidi gdje joj filatelija koristi. Po ukidanju »ključnih maraka« i ograničenja u pogledu nabavke naših maraka filatelija se oporavila i počela je igrati vidniju društvenu ulogu. Za sada joj koče napredak ograničenja koja onemogućuju ekspanziju u domenu međunarodne zamjene, a budući da je baš međunarodna zamjena jedan od uvjeta ispunjenja njene određene šire društvene funkcije nadamo se da će ova naša molba naići na razumijevanje.

Nadamo se tim više što su finansijske koristi od tih ograničenja zanemarive, a usporen napredak filatelije izazvan tim ograničenjima očita društvena šteta.

Predsednik,
Lazar Mojsov

POVODOM PISANJA » KAERTNER NACHRICHTEN«

Ovaj austrijski list u svom broju od 8. januara ove godine doneo je napis u kome na neprihvatljiv način komentariše prigodnu marku od 6 dinara, koja je u izdanju ZJPTT emitovana 27. novembra 1976. godine, u seriji »Umetnost u Jugoslaviji kroz vekove — istorijski motivi«. Na ovoj marki je prikazana reprodukcija slikarskog dela Antona Gojmira Kosa »Ustoličenje slovenačkog vojvode na Gosposvetском polju. List »Kaertner Nachrichten« izlazi u Celovcu (Klagenfurtu), dakle na tlu gde je ovaj istorijski čin obavljan vekovima. Svetska istorija ga beleži kao primer demokratskog postupka u ranoslovenskoj istoriji Južnih Slovena.

Međutim, ovaj list ne priznaje to kao istorijsku činjenicu, smatra je naknadnom konstrukcijom i tvrdi da ona sadrži sasvim određene političke dimenzije koje ugrožavaju suverenitet i teritorijalni integritet Austrije danas. U tom smislu, ovaj austrijski nedeljnik u svom članku optužuje jugoslovensku poštansku marku za »nepošteno iskrivljavanje istorije«.

Treba poštovati istoriju i nasleđa koja ona beleži a takođe i umetnost koja nastaje inspirisana tim nasleđem. Istine iz prošlosti uvek su služile kao pouka za budućnost a lepi primeri nadahnjivali pokolenja. Čin ustoličenja na Gosposvetском polju je primer za svetsku istoriju. Narodi i narodnosti Jugoslavije i danas i uvek će ostati poštovaoci i svoje i tuđe nezavisnosti, ali i poštovaoci istorije svojih naroda i svih istorijskih istina. U tom smislu, pridružujemo se osudi ovakvih nedobrosusedskih i antifilatelističkih tekstova u štampi Austrije i protestu koji je učinio i »PTT-vjesnik«, list Zajednice JPTT.

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЗЕМАЉА НА ТЕМУ „ЖЕЛЕЗНИЦА“ И ЊИХОВА СИСТЕМАТИЗАЦИЈА

О поштанским маркама на тему „железница“ у нашој штампи мало или никако се није писало. Међутим, све више љубитеља-сакупљача поштанских марака има афинитет за сакупљање марака и на ову тему, што је разлог да у краћем приказу представимо ове наше марке. Најпре, потребно је објаснити које су то марке које спадају у тему „железница“. То су, не само оне марке чије су емисије искључиво посвећене железници већ и оне марке како из редовних тако и из других пригодних и осталих издања у чијем је садржају-нацрту-слици поред одговарајућег основног мотива укомпонован и неки детаљ који представља извештај железнички објекат (воз, локомотива, вагон, жел. пруга итд.) односно знак или симбол железничког рада. Тако на пример, марка од 5.— дин, из пригодног издања поводом „Дана морнарице 1950“ има за основни мотив трговачки брод, али је на марки поред осталог приказан и железнички теретни вагон натоварен грађом. Насупрот овом примеру, на све четири марке из пригодног издања поводом Дунавске конференције 1948. г. идентична је слика и то у про плану Савски мост који је извесно време служио и као железнички мост, па као такве марке и ова два издања спадају и у тему „железница“ и поред тога што је повод издавања друге природе па према томе и друге теме.

Пригодне марке посвећене искључиво железници емитују се из разних побуда, а у главном поводом годишњица постојања, грађења жел. пруга, пуштања у саобраћај нових жел. пруга, одржавања међународних железничких конференција и конгреса и јубилеја међународних железничких организација итд.

Истоветно је и код осталих пригодних издања чије је емитовање уследило пригодном разних државних и националних јубилеја, празника, конгреса и томе слично. Треба напоменути да има пригодних издања и са доплатом која је намењена као помоћ у разне добротворне сврхе па те марке поред тога што означавају неки јубилеј емитоване су и у корист извесних хуманих акција. Таква је на пример пригодна серија марака емитована 1939. г. поводом 100 год. поштанске службе, а доплатни вишак ишао је у корист изградње дома ПТТ чиновника. Марка од 1.50 + 1.50 дин. из ове серије са сликом путничког воза у кланцу Мораве односи се на тему „железница“.

Што се тиче редовних издања и ту се све чешће јављају марке чији је садржај мотивисан и приказима из привредне делатности као што је индустрија, саобраћај и транспорт, туризам, трговина итд. у којима се нађе и по неки детаљ који спада у тему „железница“. То су редовна издања под општим називом „Привреда“, „Базична индустрија и главни градови“ и издања за аутомате из којих издања марке од 50.— дин. односно 25.—, 70.—, 15.—, 80.—, 15.—, и 300.— дин. односно 15.— дин. спадају у ову тему. Исто је тако и са маркама од 100.— односно 500.— дин, из другог односно трећег редовног издања за ваздушну пошту. Садржај—слика—мотив марке навешће се за сваку појединачно у наредном тематском прегледу. Други подаци о маркама неће се наводити, јер то и није предмет овог написа.

Следствено овом излагању тематска збирка треба бити тако сређена што ће се марке стављати у групе или подтеме зависно од намене односно мотива њиховог емитовања. Тако, прво ће се обухватити марке које су искључиво посвећене железници, а затим остале марке чије је емитовање уследило из других разлога.

1. МАРКЕ ИСКЉУЧИВО ПОСВЕЂЕНЕ ЖЕЛЕЗНИЦИ

1946. г. П. И. са доплатним вишком поводом изградње омладинске пруге Брчко—Бановићи. 4 вредности од 0,50 + 0,50, 1,50 + 1.—, 2,50 + 2.— и 5.— + 3.—. Истоветна слика, омладинац са заставом на изградњи.

1947. г. П. И. са доплатним вишком поводом изградње омладинске пруге Шамац—Сарајево. 4 вредности од 1.— + 0,50, 1,50 + 1.—, 2,50 + 1,50 и 5.— + 2.—. Истоветна слика, омладинци на градилишту.

1949. г. П. И. поводом 100 годишњице железнице на територији Југославије. 4 вредности од 2, 3, 5, и 10 дин. и 2 вредности од по 10 дин. на блоковима зупчаном и незупчаном. Слика, парне локомотиве, дизел и електричне.

1950. г. Исто, али са црвеним претиском „ВУЈА-СТТ“ и заштитном мрежом у боји марака.

1972. г. П. И. поводом 50 годишњице Међународне железничке уније (УИЦ). 2 марке од 1,50 и 5,00 дин. Слика, прва парна локомотива произведена у Југославији и електрична локомотива БО „БО“ сер. 441.

1976. г. П. И. поводом пуштања у саобраћај железничке пруге Београд—Бар. 2 вредности од 3,20 и 8,00 дин. Слика, стилизовани железнички воз на мосту.

2. МАРКЕ ОСТАЛИХ ПРИГОДНИХ ИЗДАЊА

1910. г. Од 5 h зелена са сликом долине Неретве, железничком пругом и мостом из пригодног издања поводом 80 година Фрање Јосипа.

1914. г. Од 7 h у црвеном претиску нове вредности на стару вредност од 5 h и претиском „1914“ из првог ратног издања у корист Фонда за ратне удовице и сирочад. Постоје 3 варијанте бројке 4. Слика иста као и код претходне марке.

1915. г. Од 7 h у црвеном претиску нове вредности на стару вредност од 5 h и претиском „1915“ из другог ратног издања у корист Фонда за ратне удовице и сирочад. Постоје 2 врсте зупчања. Слика иста као и код претходне марке.

1948. г. П. И. поводом одржавања Дунавске конференције у Београду, од 4 вредности од 2.—, 3.—, 5.— и 10.— дин. На маркама је слика Савског моста који је служио и као железнички за време обнове порушеног железничког моста.

1951. г. П. И. за ваздушну пошту поводом одржавања Прве земаљске изложбе марака у Загребу, 1 вредност од 100.— дин. марка у блоку. Слика, поглед на Калемегдан, Ратно острво и савски мост. Ове 4 марке и блок спадају у подтему „остале конференције и филателистичке изложбе.“

1950. г. П. И. поводом „Дана морнарице 1950“ од 6 вредности од 2, 3, 5, 10, 12 и 20 дин. Марка од 5 дин. на којој је приказан трговачки брод и железнички теретни вагон натоварен грађом спада у подтему „Саобраћај и транспорт“.

1939. г. П. И. поводом 100-годишњице поштанске службе са доплатом у корист подизања дома ПТТ чиновника од 5 вредности и то: 0,50 + 0,50, 1.— + 1.—, 1,50 + 1,50, 2.— + 2.— и 4.— + 4.— дин. Марка од 1,50 + 1,50 дин. са сликом путничког воза у кланцу Мораве спада у подтему „пошта и железница“ као и следећих 6 марака.

1943. г. П. И. (окупација Србија) поводом 100 годишњице поштанске службе у Србији од 5 вредности и то: 3.—, 8.—, 9.—, 30.— и 50.— дин. од којих марка од 9.— на којој је приказан поштански вагон спада у ову подтему.

1949. г. П. И. поводом 75 годишњице Светског поштанског савеза (УПУ) од 3 вредности и то: 3.—, 5.— и 12.— дин. На маркама од 3.— и 12.— дин. приказана је земаљска кугла, авион, брод и парна локомотива, док је на марки од 5.— дин приказан авион, парна локомотива и двопрежна кочија.

1949. г. Исто пригодно издање од 2 вредности од 5.— и 12.— дин са кармин претиском „ВУЈА“ — „СТТ“ и заштитном мрежом у боји марака.

1938. г. П. И. у спомен погинулог краља Александра а доплатни вишак у корист подизања железничке болнице. Серија се састоји од 4 вредности и то: 1.— + 1.—, 1,50 + 1,50, 2, + 2, и 3, + 3 дин.

1940. г. П. И. у корист подизања дома поштанских званичника и службеника од 5 вредности са доплатним вишком и то: 0,50 + 0,50, 1, + 1, 1,50 + 1,50, 2, + 2, и 4, + 4, дин. Марка од 2, + 2, дин. на којој су приказана поштанска колица и поштански вагон спада у подтему „хумане акције“ као и претходна серија и следећих 5 марака.

1944. г. П. И. (окупација НДХ) са доплатом у корист помоћи поштанским и железничким радницима од 4 вредности и то: 7, + 3, 16, + 8, 24, + 12, и 32 + 16 куна. На маркама су приказани поштански и железнички симболи.

1976. г. П. И. „Радост Европе“ од 2 вредности и то: 4,90 и 8.— дин. Марка од 8.— спада у ову подтему „хумане акције“ а на којој је приказан дечји цртеж парног воза.

1950. г. П. И. поводом Сајма у Загребу, 1 марка од 3.— дин. на којој је приказана карта Југославије, парна локомотива, вагонет итд. Ова марка спада у подтему „трговина“.

3. МАРКЕ РЕДОВНИХ ИЗДАЊА И ПОРТО МАРКЕ

Марке из редовних издања које по свом садржају односно мотиву обележавају саобраћај и транспорт као једну од основних привредних грана су: 1950. г. од 50.— дин. I привреда; 1951. г. од 50.— дин. II привреда; 1953. г. од 50.— дин. II привреда са плавим претиском „СТТ-ВУЈНА“. На све три марке иста слика ложац на локомотиви и предњи део локомотиве која се дими. 1958. г. од 25.— дин. I баз. индустрија и гл. градови; 1959. г. од 15.— дин. II баз. индустрија и гл. градови; 1959. г. од 15.— дин. II издање за аутомате; 1961. г. од 15.— дин. III издање за аутомате; 1961. г. од 15.— дин. III баз. индустрија и гл. градови; 1966. г. од 0,15 дин. IV баз. индустрија. На овим маркама нацрт је идентичан, надвожњак и железничка пруга. На следећим маркама представљени су

градови са својим знаменитостима и разни железнички објекти у природном амбијенту. Марке са оваквим мотивима у сваком случају могу се третирати као пропаганда за туризам, а то су 1906. г. од 5 h из серије од 16 вредности. Слика ове марке је долина Неретве са железничком пругом и мостом; 1919. г. марка од 5 h из пригодне серије из 1910. г. али са црвеним претиском у ћирици Држава СХС—1918 — 1918—Босна и Херцеговина И на овој марки је иста слика као и код претходне. 1941. г. марка од 0,25 куна (окупација НДХ) из серије од 21 вредности. Слика, Озаљ град у долини Купе са железничком пругом и тунелом. Постоје 2 варијанте ове марке не узимајући у обзир врсте папира, на једној марки у левом горњем углу постоји обрис птице док на другој не постоји. 1945. г. провизорно издање поште Мостар, иста марка као и претходна али са црним претиском нове вредности од 10 куна и назива Демократска федеративна Југославија са петокраком звездом; 1945. г. провизорно издање Сплит, иста као претходна; 1945. г. провизорно издање поште Загреб, иста марка као претходна али са црним претиском нове вредности од 400 куна; 1945. г. од 20 с. из серије од 16 вредности издате за Љубљанску покрајину (немачка окупација). На марки је приказан железнички мост Боровница у природном амбијенту. 1945. г. провизорно издање поште Љубљана, претходна марка са црним претиском Југославија—Словенија—Југославија са петокраком звездом и датумом 9. 5. 1945. 1945. г. марка од 30 лира из редовне серије са сликама предела и производа Истре и словеначког приморја. На слици је приказан железнички мост код Солкана. Растер дубока штампа штампарије „Људска правица“ Љубљана. 1946. г. марка од 30 лира из редовног издања са истим нацртима као и претходна серија са бојама потпуно или делимично измењеним, растер дубока штампа „Типографије“ Загреб. 1946. г. редовна марка од 2 l. (помоћно издање), иста као и претходна са претиском нове вредности и поништењем старе вредности са 3 водоравне црте. Књиготисак у црној боји штампарије „Уранија“ Ријека. 1945. г. порто марка од 2 l. са црним претиском „ПОРТО“ и поништењем старе вредности од 30 лира. Ово је редовна марка штампана у штампарији „Људска правица“. 1946. г. три редовне марке од 30 лира штампане у „Типографији“ Загреб са претиском ПОРТО и знаком нове вредности а поништењем старе вредности. Нове вредности: 10, 20, и 30 лира. 1951. г. марка од 100.—дин. из II редовног издања за ваздушну пошту. Слика, поглед на Калемегдан, Ратно острво и Савски мост као и авион у горњем левом углу. 1951. г. марка од 500.—дин. из III редовног издања за ваздушну пошту. Слика истоветна као и код претходног издања. 1954. г. марка од 500.—дин. из серије III редовног издања за ваздушну пошту у црвено-наранџастој боји са претиском „СТТ-ВУЈНА“ у књиготиску. 1958. г. од 70.—дин. из I баз. индустрије и гл. градова. 1959. г. од 80.—дин. из II издања баз. индустрија и гл. градови; 1961. г. од 300.—дин. из III издања баз. индустрија и гл. градови. На све три марке слика је истоветна, железничка станица у Сарајеву а у предњем плану слике приказани су стећци.

Поред наведених марака у ову тему убрајају се и марке са нацртима лучких шина по којима се крећу дизалице, затим разне жичаре (спортске, путничке, индустријске итд.), разне успињаче као и бродови и фериботи који служе у железничком саобраћају и транспорту.

Слика жичаре дата је на маркама чији је мотив „дрвна индустрија“ из редовних издања под називом „базична индустрија и гл. градови“. То су следеће марке: 1958. г. од 17.—дин. из I ред. издања; 1959. г. од 8.—дин. из II ред. издања; 1961. г. од 8.—дин. из III ред. издања; 1965. г. од 5.—дин. у претиску пурпурне боје на марки од 8.—дин. из III ред. издања. 1966. г. од 0,85 дин. из IV ред. издања; 1977. г. од 1.—дин. у претиску ружичасте боје на марки од 0,85 дин. која је вредност поништена са три водоравне црте.

За неке марке већ је споменуто да постоје у неколико варијанти, али и код многих осталих постоје разлике у нијансама боја, врсти папира, врсти гуме, начину зупчања итд. што треба имати на уму ако се жели обухватити и све постојеће варијанте појединих марке, али уосталом то није од битне важности за саму збирку.

На крају треба споменути и бројна издања пригодних коверата, жигова првог дана и осталих пригодних жигова на тему железница од кога се материјала исто ствара збирка, али то није предмет овог излагања.

Каталог поштанских марака југословенских земаља за 1977. г. — издање Бироа за поштанске марке Београд, основни је извор података изнетих у овом тексту.

Ради боље илустрације даје се и табеларни преглед изложене систематизације поштанских марака на тему „железница“.

Год.	Назив издања и кратак опис (слике — мотива)	П. И. жел.	ост. П. И.	Р. И. и ост.
		број марке по Каталогу Бироа		

Изградња нових железничких пруга

1946. Брчко—Бановићи, омладинац са заставом 365/368
 1947. Шамац—Сарајево, омладинци на градилишту 403/406

Јубилеји

1949. 100-годишњица — разне локомотиве
 блок. 4/5
 467/470
 блок. 1/2
1950. Исто — „ВУЈА—СТТ“ разне локомотиве
 33/36
1972. 50 година УИЦ — парна и електрична ло-
 комотива 1347/1348
1976. Пуштање у саобраћај железничке пруге Бео-
 град—Бар, стилски цртеж желез. воза на
 мосту 1519/1520

Издања у хумане сврхе

1914. 7/5 h — I ратна пригодна марка — долина
 Неретве, железничка пруга и мост 99
1915. 7/5 h II ратна пригодна марка — исто 101
1938. Издање од 4 вредности у корист подизања
 железничке болнице — разни одговарајући
 нацрти 226/229
1939. 100 година поштанске службе а доплатни ви-
 шак за подизање дома ПТТ чиновника марка
 од 1,50 + 1,50 путнички воз 240
1940. Марка од 2 + 2, поштанска колица и вагон
 из серије од 5 вредности за подизање дома
 ПТТ званичника и службеника 279
1944. Окупационо издање (НДХ) доплатни вишак
 у корист помоћи ПТТ и железничких рад-
 ника 156/159
1976. „Радост Европе“, марка од 8.— дин. 1546

Поштански јубилеји

1943. Окупационо издање (Србија) 100 година по-
 штанске организације, марка од 9.— дин. 96
1949. 75 година У П У — 3 вредности од 3, 5 и 12
 динара 452/454
1949. 75 година У П У, „ВУЈА—СТТ“ 5 и 12 дин. 24/25

Остале конф., конгр. фил. изложбе

1948. Дунавска конференција Београд — Савски
 мост, 4 вредности 422/425
1951. I зем. изложба марака, Загреб — 100 дин. блок 6

Привредна делатност

1950. Сајам у Загребу — трговина — марка од
 3 дин. карта Југ. лок. вагонет 507

Туристички мотиви

1910. 80 година Фрање Јосипа — марка 5 h. 58
1906. Марка од 5 h долина Неретве 42
1918. Пом. издање БиХ са претиском 5 h. 2
1941. Окуп. (НДХ) 0,25 куна — Озаљ град 47
1945. Пом. издање Сплит — 10/0,25 куна 1

Год.	Назив издања и кратак опис слике — мотива	П. И. жел.	ост. П. И.	Р. И. и ост.
		број марке по Каталогу Бироа		

1945.	Пом. издање Мостар — све исто			1
1945.	Пом. издање Загреб — 400/0,25 куна			7
1945.	Окуп. Љубљ. покрајина — 20 с.			47
1945.	Пом. издање Љубљана — 20 с. са претиском Југославија—Словенија—Југославија 9. 5. 1945.			3
1945.	30 лира — Зона Б. железнички мост Солкано			32
1946.	30 лира — Зона Б. железнички мост Солкано			42
1946.	2/30 лира — Зона Б. железнички мост Сол- кано			44
1945.	2/30 лира ПОРТО железнички мост Солкано			3
1946.	10, 20, и 30, 30 лира — ПОРТО железнички мост Солкано			11/13
1951.	100 дин. II за ваздушну пошту			526
1951.	500 дин. III за ваздушну пошту			563
1954.	500 дин СТТ—ВУЈНА			142
1958.	70 дин. I индустрија и главни градови			737
1959.	80 дин. II индустрија и главни градови			778
1961.	300 дин. III индустрија и главни градови			860
	<i>Саобраћај и транспорт</i>			
1950.	„Дан морнарице 1950“ — 5 дин.		510	
1950.	50 дин. I привреда			506
1952.	50 дин. II привреда			557
1953.	50 дин. са прет. ВУЈА—ВУЈНА—СТТ			97
1958.	17 дин. I индустрија — жичара			731
1958.	25 дин. I индустрија — надвожњак			732
1959.	8 дин. II индустрија — жичара			772
1959.	15 дин. II индустрија — надвожњак			774
1959.	15 дин. II за аутомате — надвожњак			779
1961.	15 дин. III за аутомате — надвожњак			815
1961.	8 дин. III индустрија — жичара			848
1961.	15 дин. III индустрија — надвожњак			850
1965.	5/8 дин. пурп. прет. нове вредности			1018
1966.	0,15 дин. IV индустрија — надвожњак			1042
1969.	0,85 дин. IV индустрија — жичара			1049
1976.	1.—/0,85 дин. црв. прет. нове вредн.			1554

Прештампавање без одобрења није дозвољено

Тихомир Мирковић

Другарицама ФИЛАТЕЛИСТИМА

честиташамо 8 март

Дан жена

ZANIMLJIVE GREŠKE NA MARKAMA SA MOTIVIMA FLORE I FAUNE

Pored uobičajenih, poznatih grešaka koje mogu nastati u svakom izdanju maraka, uglavnom zbog tehnike štampanja, u poslednje vreme se sve više pronalaze i greške u natpisima na markama flore i faune iz celog sveta. Takve marke su počele u većem broju da se javljaju tek negde posle 1950. godine, u vreme kada se marke ove tematike uglavnom izdaju u višebojnoj štampi, sa latinskim nazivom i željom da se prikažu vrste i tipovi karakteristični za područje zemlje koja i izdaje te marke.

U ovom kratkom prikazu nemamo pretenzija da navedemo sve greške koje su dosada bile zapažene, već samo da na nekoliko odabranih primera prikažemo kakve se sve greške pojavljuju povremeno na markama koje prikazuju motive iz flore i faune, a koje izmiču i pored sve pažnje i kontrole koja se normalno primenjuje kod štampanja poštanskih maraka.

Kao prvi a verovatno najneobičniji i jedinstven slučaj, gde je bila pogrešna cela serija, navešćemo Peru, koji je 30. IX 1970. izdao seriju od pet međusobno povezanih maraka (2×2.50; 2×3.00 i 5.50 S). Namera je bila da se na markama prikaže morska fauna priobalnih voda Perua. Došlo je međutim do skoro neverovatne omaške: nijedna od prikazanih riba ne odgovara nazivu otisnutom na marci. Prema podacima iz literature, sve reprodukovane ribe uzete su iz danske publikacije »Scandinavian Fishing Year-book« koja sadrži samo evropske ribe. Tako marka od 2.50 (Yv. 518) ne prikazuje peruansku vrstu *Engraulis ringens*, već evropskog inćuna *Engraulis encrasicolus*. Na drugoj marci od 2.50 S (Yv. 519) nije peruanski *Merluccius Gayi peruanus*, već evropski oslić *Merluccius merluccius*. Na avionskoj marci od 3.00 S (Yv. PA 264) nalazi se evropska sabljarka *Xiphus gladiolus*, a ne peruanska *Xiphus gladius*. Na sledećoj marci takođe od 3.00 S (Yv. PA 265) prikazana je tuna plavoperka, *Thunnus thynnus*, umesto vrste *Thunnus albacares* koja živi u toplijim vodama. Najinteresantnija u ovoj seriji je međutim greška načinjena na marci od 5.00 S (Yv. PA 266). Umesto jednog sisara — ušate foke, *Otaria flavescens*, koju Peruanci nazivaju morski vuk (lobo marino), prikazana je riba! Ona se u Evropi takođe sasvim slučajno naziva takođe morski vuk, *Anarhichas lupus*.

Takvi slučajevi, da natpis ne odgovara prikazanom objektu se najčešće i javljaju. Tako se jedna neobična greška pojavila na marki Rumunije u seriji flore iz botaničkih vrtova, izdate 20. VI 1971. god. Na marki od 55 b (Yv. 2616) kao naziv prikazanog cveta stoji »Life Jagra«. Pošto su nazivi na ostalim markama serije latinski, trebalo bi to isto pretpostaviti i za ovu vrednost. Biljka sa takvim nazivom, a radi se očigledno o nekoj vrsti krina, nije poznata. Verovatno je u pitanju neki hibrid, kreacija čuvenog američkog odgajivača krinova holandskog porekla *Jana de Graaffa*, čiji poznati hibridi su u baštovanstvu dobili naziv Jagra-hibridi odn. Jagra-krinovi. Prema tome natpis verovatno treba da glasi *Lilium hybr. Jagra*.

Maldivska ostrva su 1974. god. izdala seriju od 8 maraka sa motivima flore, među kojima i marku od 50 L na kojoj je prikazana *Poinciana regia* (por. *Caesalpinaceae*), a prema natpisu bi trebalo da prikazuje poensetiju (*Poinsettia pulcherrima*) iz porodice mlečika (*Euphorbiaceae*). Grešku može svako lako da uoči, jer se poensetija oko nove godine prodaje i kod nas u svim cvećarama, a okarakterisana je vatreno-crvenim vršnim listovima i vrlo neuglednim sitnim žutim cvetovima.

Ni naša PTT nije imuna od grešaka. U izdanju *Flora II* od 25. V 1957. god. od 70 din., marka prema natpisu treba da prikazuje kaćunak, salep (*Orchis morio*), biljku iz porodice orhideja, čija krtola služi za izradu pića — salepa. Krtola prikazana na marci odgovara toj biljci, međutim cvet pripada jednoj drugoj vrsti orhideje: *Orchis latifolia*.

Neke greške mogle bi se u stvari smatrati i štamparskim greškama. Tako na pr. u seriji leptira koju je izdao Paragvaj 1973. god., na marki od 0,30 G (Yv. 1283) nalazi se natpis *Amorphadido*, a treba ustvari *Amorpha dido*. Ili slično na marci od 4 c (Yv. 142) Kukovih ostrva (Cook Islands) u velikoj seriji flore iz 1967. god., greškom je plavi lokvanj (*Nymphaea coerulea*) nazvan »Valter lily« umesto »Water lily« — vodeni krin. Greška je i ovde ispravljena izdavanjem nove marke sa ispravnim natpisom.

U Malaviju je 7. III 1973. izdata serija sa blokom posvećena leptirima. Na marci od 30 t stoji kao naziv prikazanog leptira Euphaedra Zaddachi, a prikazan je ustvari Amauris Ansoergei (por. Danaidae). Kad je greška primećena, marka je povučena iz prodaje i već 5. IV 1973. zamenjena markom sa ispravnim nazivom. Marka na bloku ostala je međutim sa starim pogrešnim nazivom.

Druga vrsta greške u štampanju pokazala se na markama Gvatemale od 10 c (Yv. PA 364) u seriji od 4 avionske marke izdate početkom 1967. god. sa motivima flore. Pomenuta marka prikazuje nacionalni cvet Gvatemale, orhideju »belu monahinju« (Lycaste Skinneri alba). Na toj marci očigledno nedostaje srednji deo, koji je verovatno trebalo da bude doštampan u nekoj drugoj boji.

Greška u vezi sa bojom načinjena je kod Mađarske, koja je 11. X 1965. god. izdala seriju od 10 maraka sa florom iz botaničkih vrtova. Iako su biljke na svim ostalim markama prikazane u korektnim bojama, marka od 1 Ft (Yv. 1771) koja prikazuje inače u prirodi ružičasto obojene cvetove orhideje Laelia elegans, otisnuta je u plavoj boji.

Gujana je takođe jednu grešku na svojim markama ispravila izdavanjem nove ispravljene marke. Reč je o marci od 25 c (Yv. 384) iz serije flore od 5 vrednosti, izdate 18. IX 1972. god. Ova marka je u prvom izdanju puštena u promet sa naglavce okrenutim prikazom orhideje Gongora quinquinervis. Ispravna marka je izdata tek posle skoro godinu dana — 20. VIII 1973.

Ima međutim i grešaka koje se bez detaljnijeg poznavanja okolnosti pod kojima je marka izdata ne mogu uočiti. Takav je na pr. slučaj sa nedavno (17. VIII 1976) izdatom markom od 50 Pf Savezne Republike Nemačke. Marka je izdata povodom Evropske konferencije o zaštiti ptica, koja je održana prošle godine u SR Nemačkoj. Na marki je trebalo da bude prikazana južna rasa evropskog zlatarazujavca, Pluvialis apricaria apricaria, od koga na svetu postoji samo još oko 40 parova na tresetištima Severne Evrope, uglavnom u samoj SR Nemačkoj. Iz nepoznatih razloga, na marki je prikazana severna rasa, Pluvialis apricaria albifrons, verovatno stoga što se odlikuje izrazitijim i kontrastnijim bojama od južne rase. Razlika se pokazuje u stvari samo u letu. Zimsko perje je kod obe rase praktično podjednako.

Na markama SR Nemačke postoji još jedan interesantan slučaj greške. Mogli bismo je nazvati »slikarska greška«. Naime, u seriji »Za omladinu« izdatoj 6. II 1969. god. koja prikazuje rase konja, došlo je na marki od 10+5 Pf sa prikazom ponija u pokretu do jedne neobične greške. Konj je prikazan tako da podiže istovremeno obe desne noge. Takav način kretanja je naravno nemoguć jer bi konj morao da padne. Radi se dakle o neprimećenoj omašci slikara koji je vršio likovnu pripremu motiva.

Iz nekoliko gornjih primera vidimo da se i u ovoj oblasti ljudske aktivnosti potvrđuje stara rimska izreka: »errari humanum est« — grešiti je ljudski i da stoga ovakve i slične greške ne treba suviše strogo suditi, jer one su kao začim koji čini jelo ukusnijim a filateliju interesantnijom.

Stjepan Malčić

100-GODINA TELEFONA

Godina 1976. bila je vrlo bogata, što se tiče izdavanja prigodnih maraka u svetu. Pored već tradicionalnih izdanja na temu »Europa« najveći broj zemalja obeležilo je svojim izdanjima Zimske Olimpijske igre u Insbruku i letnje Olimpijske igre u Montrealu, takođe je veliki broj zemalja izdalo marke na temu »200-godina USA«. Sada je još u toku izdavanje maraka na temu »100-godina telefona«, odnosno 100-godina prvog telefonskog razgovora koju je obavio Aleksander Graham Bell. Do sada je 79 zemalja obeležilo ovaj događaj i to:

Afar Isas	Centroafrička rep. Čad	Irak
Andora (franc.)	Etiopija	Iran
Alžir	Francuska	Irska
Antigva	Gabon	Jemen
Australija	Gana	Kamerun
Benin	Grčka	Kanada
Bahamas	Grenada	Katar
Bangladeš	Grenada-Grenadines	Komores
Brazilija	Guinea + 2 bloka	Kolumbija
Bugarska	Indija	Kongo Republ.
Burundi	Indonezija	Koreja (Južna)

Kostarika	Monako	S A D
Kuvajt	Nemačka DR	Saud Arabija
Kuba	Nova Kaledonija	Senegal
Lesoto	Novi Hebridi (engl.)	Solomonska ostrva
Liberija + blok	Novi Hebridi (franc.)	Španija
Libija + 2 bloka	Nigerija	Švajcarska
Luksemburg	Qatar	Švedska
Madagaskar	Obala Slonovače	Surinam
Mađarska	Pakistan	Swaziland
Malavi + blok	Paragvaj + blok	Tailand
Maldivi + blok	Polinezija	Trinidad
Mali	Poljska	Togo + 2 bloka
Mauritanija	Portugal	Tunis
Maroko	Rodezija	Urugvaj 2 serije + 2 bloka
Meksiko	Ruanda	Vel. Britanija

Cena dosada izdatih maraka je oko 3.500.— Dinara.

PREDLOG FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE UPUĆEN ZJPTT ZA PLAN IZDAVANJA MARAKA U 1978. GOD.

Učešće filatelističkih saveza, društava i pojedinaca u kreiranju programa izdavanja maraka i drugih filatelističkih objekata ZJPTT treba da bude stalna praksa i jedan od načina prevazilaženja još uvek prisutnih slabosti i problema koji se odnose na našu marku i njen status kako u zemlji tako i u inostranstvu. Povodom poziva Biroa za poštanske marke ZJPTT, Filatelistična zveza Slovenije je uputila svoje predloge za plan izdavanja prigodnih maraka i drugih filatelističkih objekata u 1978. godini. Ove predloge, kao i predloge drugih saveza, društava i pojedinaca koji nam budu upućeni, u celini objavljujemo.

1) *XI kongres SKJ* — Umesto dosadašnjih izdanja za kongrese SKJ koji su bili simbolični, predlažemo da ovo izdanje prikaže deo borbe jugoslovenskih komunista za nacionalno i socijalno oslobođenje. Serija bi sadržala najviše šest marki, na kojima bi bili prikazani najznačajniji događaji iz NOB-a u toku 1943. godine (35-godišnjice), kao npr. poslednja bitka legendarnog Pohorskog bataljona na Osankarici (8. 1. 1943. godine), prelaz naših jedinica sa 4.000 ranjenika preko Neretve u IV neprijateljskoj ofanzivi, bitku na Sutjesci u V ofanzivi (možda sa poznatom slikom ranjenog druga Tita sa Dr Ivanom Ribarom), II zasedanje AVNOJ-a u Jajcu itd.

1a) Ukoliko ste mišljenja da takva serija ne bi odgovarala proslavi XI kongresa SKJ, predlažemo da u 1978. godini izađe makar marka povodom 35-godišnjice prelaska naših jedinica sa ranjenicima preko Neretve u IV neprijateljskoj ofanzivi. Taj izvanredan vojnički događaj, kojim se drug Tito proslavio kao izvrstan vojskovođa i strateg, dosad još nije iskorišćen i mislimo da je krajnje vreme da se to ispravi.

2) *200-godišnjica prvog uspona na Triglav* — na Zoisov predlog su se 24. avgusta 1778. godine popeli na Velo Polje Bohinjci, Luka Korošec iz Koprivnika 31, Natev Škovs iz Jereke 17, Štefan Rožić sa Savice 5 i doseljenik Lovrenc Willomitzer (ranonačelnik) u Zoisovoj družini u Logu kod Stare Fužine). Sledećeg dana su ugledali Triglav sa tri strane da bi se 26. avgusta preko Krederice i Severnog stenja nad lednikom preko oštrog stenja i po grebenu popeli na vrh naše dedovine. Tako je bio Triglav osvojen pre, nego naprimer, Mont Blanc (1787), Grossglockner (1800), Ortler (1804), Jungfrau (1811) itd.

3) *15-godišnjica rođenja književnika Antona Janežića* — Rođen u Lešah kod Sent Jakoba u Rožu, Koruška, 19. decembra 1828, umro 18. septembra 1869. u Celovcu. Napisao je više udžbenika za slovenački jezik, kao npr. mali nemački rečnik slovenačkog i nemačkog jezika 1850—51. i dopunjeno izdanje 1867. godine i slovenački rečnik 1854. godine, drugo dopunjeno izdanje 1863. godine, koje je doživelo čak 9 izdanja. Izdao je prvi slovenski literalni časopis »Slovenska bčela« 1850—53, kome sledi »Glasnik slovenskega slovstva« i »Glasnik za literaturo in umetnost«, koji postaje »Glasnik slovenski«. Osnovao je zbirku »Cvetje iz domačih

in tujih logov« 1861—68, koja je sadržala dela naših i stranih pisaca. Poznate su i njegove srednjoškolske čitanke itd.

4. *Stogodišnjica rođenja Zofke Kvedrove* — udate Jelovšek zatim Demetrović (Ljubljana 22. 4. 1878 — Zagreb 21. 11. 1926). Pod pseudonimom je objavljivala dela u Ljubljanskom zvonu i »Slovenki«, kao i u nekim češkim i hrvatskim časopisima. U Pragu je izdala svoju prvu knjigu »Mistenij žene« (1900), u kojoj prikazuje zapostavljanje žena. Između ostalog je izdala još »Ljubezen« (1901) »Odsevi« (1902) »Iz naših krajev« (1903) i »Iskre« (1905), kao i još neke sastave na hrvatskom. Po prelasku u Zagreb je prevodila slovenačke pisce na češki i hrvatski jezik. Zadnje godine života je posvetila borbi za ženska prava i druge socijalne teme.

5. *Bezbednost u saobraćaju* — mišljenja smo da bi na tri ili četiri marke morali upozoriti na najvažnije uzroke brojnih nesreća u drumskom saobraćaju. Suvišno je govoriti o tome koliko ljudskih života i materijalnih vrednosti se gubi iz godine u godinu u sve većem broju nesreća na našim putevima. Zašto ne bi i sa markama upozorili na opreznost u drumskom saobraćaju i tako možda spasili nečiji život?

6. *Zaštita čovekove sredine* — ponovo predlažemo da svake godine na međunarodni dan zaštite čovekove sredine izađe jedna marka u milionskom tiražu sa motivom zaštite prirode — zemlje, vazduha i vode. Mislimo da je suvišno govoriti o podobnosti takve akcije jer smo usvojili više vrsti propisa za zaštitu okoline i takva bi marka svake godine doprinela brojnim akcijama na tu temu.

7. *Dan marke* — po uzoru na većinu poštanskih uprava u svetu mogla bi kod nas da izađe svake godine marka za Dan marke. (Možda 1. maj, jer je 1. maja izašla prva marka u našim krajevima — Kneževina Srbije). Iz sredstava dobijenih prodajom te marke mogle bi se organizovati međunarodne priredbe i skupovi te bi tako propagirali ne samo naše marke već i turizam i sve ostalo.

8. *Muzejski eksponati* — na markama tih svakogodišnjih izdanja mogli bi biti prikazani detalji narodnih nošnji (naprimer, gorenjska svadba, srpske opanke) ili proizvodi domaće radinosti (naprimer, poznata »Gorjuška čedra«). Mislimo da bi takva serija bila zanimljivija kao npr. »Vrči«, jer bi prikazala nešto što praktično drugi narodi nemaju u tom obimu kao mi. Pored toga posle izvesnog vremena mogli bi preći na područje našeg folklora koji je zadnjih godina na markama sasvim zanemaren.

9. *II svetsko amatersko bokstersko prvenstvo u Beogradu* — detaljnije podatke ćete lakše dobiti u Beogradu nego mi u Ljubljani, ali mislimo da bi takvo prvenstvo morali obeležiti jer se jugoslovenski boks zadnjih godina istakao na međunarodnoj sceni.

Kao što je razumljivo da se s markama ne mogu uvek obeležiti svi događaji i jubileji koji to zaslužuju predlažemo da bi za događaje i jubileje koji ne budu obeleženi markama izdali posebne spomen dopisnice. Na levoj strani dopisnice bi bila slika koja bi prikazivala događaj ili jubilej, a na desnoj strani kao što je uobičajeno prostor za adresu, koji bi bio zbog slike malo skraćen. Takve dopisnice bi još dopunili sa odštampanom markom sa slikom koja bi odgovarala motivu na levoj strani dopisnice. Takva dopisnica bi predstavljala suvenir a ujedno bi i propagirala skupljanje i kolekcionarstvo što je kod nas još uvek zanemareno.

SKUPŠTINA DRUŠTVA FILATELISTA U PANČEVU

14. januara 1977. održana je godišnja skupština Društva filatelista u Pančevu. Na skupštini je dopunjen Statut društva a u duhu Statuta SF Vojvodine. Na skupštini je odata pošta nedavno preminulom predsedniku nadzornog odbora Varga Augustu, dugogodišnjem članu i jednom od osnivača društva. Skupština je takođe potvrdila raniju odluku Izvršnog odbora da Društvo upiše zajam za energetiku u iznosu od 8.000.— dinara. Za dugogodišnje zalaganje od osnivanja društva i postignute rezultate u radu na omasovljenju filatelije u Pančevu,

skupština je donela odluku da se drug Đurić Tihomir izabere za počasnog predsednika društva. Za predsednika Izvršnog odbora izabran je drug Rotar Zlatko, potpredsednik Tajdić Žika, sekretar Blaga Stevan, blagajnik Rakić Radenko, članovi Lelić Jožef, Marković Slobodan i Marinković Rade.

Na skupštini je istaknuta potreba za organizovanjem izložbe povodom proslave 40-godišnjice dolaska druga Tita na čelo Partije i 30-godišnjice obnove filatelističkog rada u Pančevu i okolini i Društva filatelista u Pančevu.

VESTI IZ ZEMLJE I SVETA

Savez filatelista Srbije u zajednici sa Biroom za poštanske marke i izdavačku delatnost izabrao je iz svoje sredine odbor za organizaciju izložbe »Balkanfila 6« koji sačinjavaju:

Glavonjić Dušan, pred. Saveza filatelista Srbije

Mišić Dragoljub, pomoćnik direktora Biroa

Nikitović Petrašin — Savez filatelista
Novaković dr Branislav — Savez filatelista

Reljin Jovan, sekretar Saveza Srbije
Maćešić Nikola, blagajnik SFS

Generalović Mila — Biro za poštanske marke

Milenković Andrija — Biro za poštanske marke

Despotović Dragan — Biro za poštanske marke

Mitrović Branislav — Savez filatelista
Georgijević Dragomir — Savez filatelista

Tubinović Dejan — Savez filatelista
Marisavljević dr Jovan — Savez filatelista

Verner ing. Mirko — Savez filatelista
Ačanski Petar — Savez filatelista

Peševski Stevica — Biro za poštanske marke

Aleksandrić Milan — Biro za poštanske marke

Veličković dr Jovan — Savez filatelista

Sokolović Vitomir — Savez filatelista
Sokolić Davor — Savez filatelista

Vujošević ing. Vladimir — Savez filatelista

Vaci Imre — Savez filatelista

Ljubičić Nikola — Kolja — Savez filatelista

Begović Vojislav — Savez filatelista
Petrović Dimitrije — Savez filatelista

Prilikom formiranja pojedinih komisija i radnih grupa odbor će biti popunjen sa još nekoliko članova, posebno omladine i studenata.

Hrvatski filatelistički savez organizuje 9. maja 1977. Godine u Karlovcima veliku filatelističku omladinsku manifestaciju pod nazivom »Karlovačka akcija« sa izložbom, predavanjima i simpozijumom za omladinu te

poziva sve Filatelističke saveze i pojedince da svojim učešćem pomognu ovu zbilja korisnu akciju.

Uskoro treba da izađe iz štampe brošura »Omladinski filatelistički udžbenik« u izdanju Filatelističkog saveza BiH. Za ovakvom publikacijom davno se oseća potreba te i ako skromna po obimu umnogome će pomoći našim mladim filatelista.

Po izveštaju voditelja poslova Komisije ispitivača maraka, Izvršni odbor UFS Jugoslavije na sednici 12. II 1977. doneo je zaključak da se daljnje akcije oko upisivanja ispitivača maraka u registar, odlože dok Savez filatelista Srbije i Savez filatelista Vojvodine ne dostave predloge koji su u potpunosti saglasni sa Pravilnikom (Pravilnik smo objavili u časopisu »Filatelista« broj 165).

Putnička agencija »Yugoturs« organizuje posetu Velikoj međunarodnoj izložbi AMPHILEX 77, Amsterdam od 25. do 30. V 1977. Polazak avionom iz Beograda 25. maja u 11 čas. povratak 30. maja u 16,50 časova. Cena celokupnog aranžmana je 4.200.— dinara. Rok prijave 5. V 1977. Ostale informacije: »Yugoturs«, Beograd, Vasina 16—18, tel. 631-122.

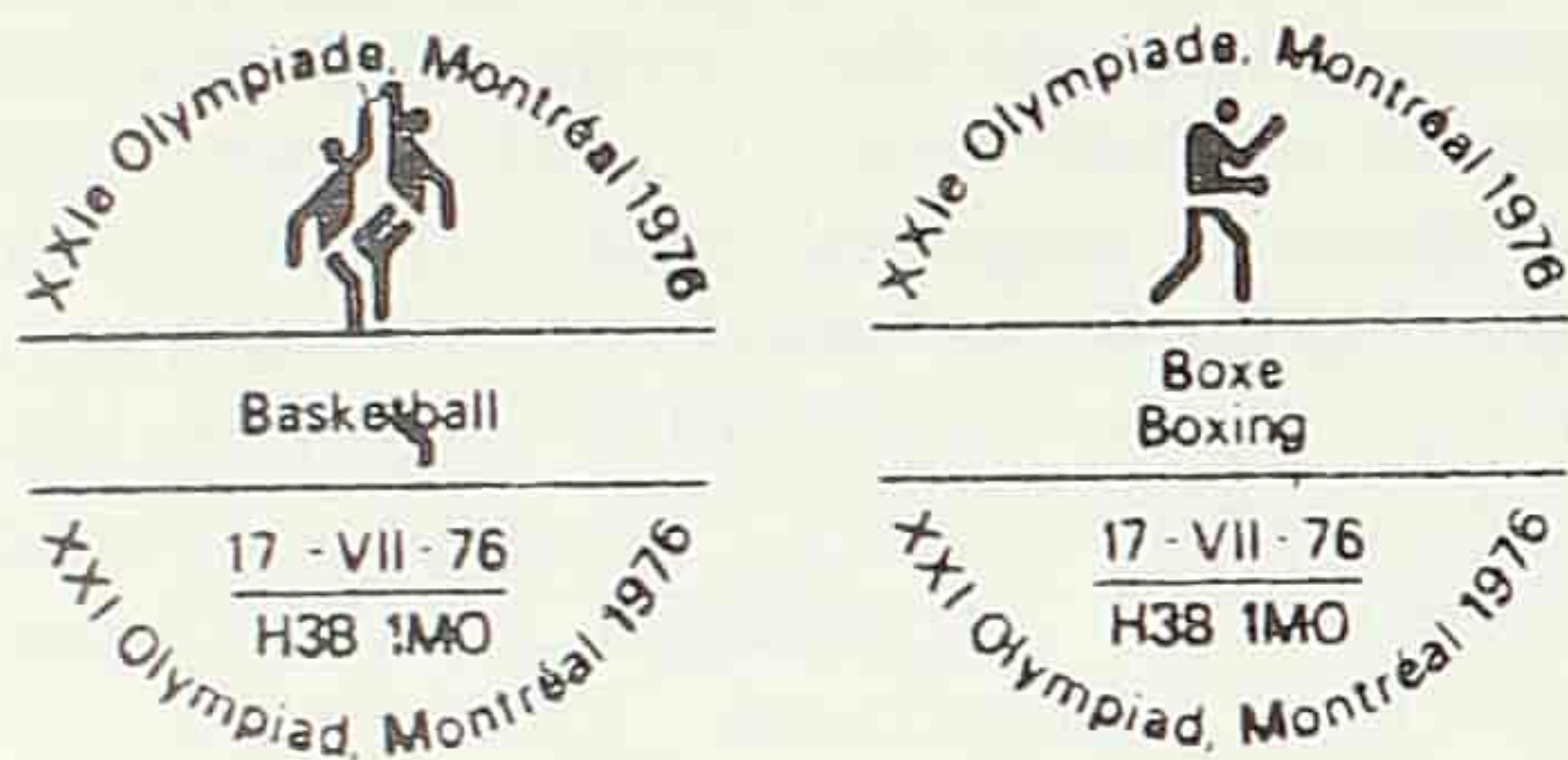
Početkom marta stigla je vest iz Sarajeva da je iznenada u 52. godini života preminuo dr Božidar—Božo Pokrajčić, poznati sarajevski filatelista i numizmatičar, urednik časopisa »Numizmatičar«. Kao filatelista istakao se još 1950. godine prilikom organizovanja prve filatelističke izložbe sarajevskih filatelista. Sa visokim osećanjem za likovne umetnosti, on je izradio niz idejnih rešenja i crteža prigodnih koverata i prigodnih žigova Sarajeva u periodu pune dve decenije. Kao lekar istakao se radovima na preventivnoj medicini i zdravstvenom prosvetivanju. Slava dr Božidaru—Boži Pokrajčiću!

Iz Beča je stigla vest da je preminuo poznati bečki filatelista Franc Ze (Franz See). Pokojni Ze je važio za izuzetno dobrog poznavaoa parobrodске pošte na Dunavu, kao i istaknutog eksperta za marke i filatelistička dokumenta Bugarske. Njegovu studiju o bugarskim markama i filatelističkim i poštanskim dokumentima Bugarske štampao je u celini beogradski časopis »Filatelista« u godištima za

1939. i 1940. godinu u nizu nastavaka. Sarađivao je sa nizom naših poznatih filatelista na istraživanjima u filateliji Balkanskog poluostrva.

Povodom XXI Olimpijskih igara u Montrealu, Kanadska pošta je počev od 20. septembra 1976. god. izdala ukupno 12 serija maraka odnosno ukupno 35 marke. Takođe je u toku

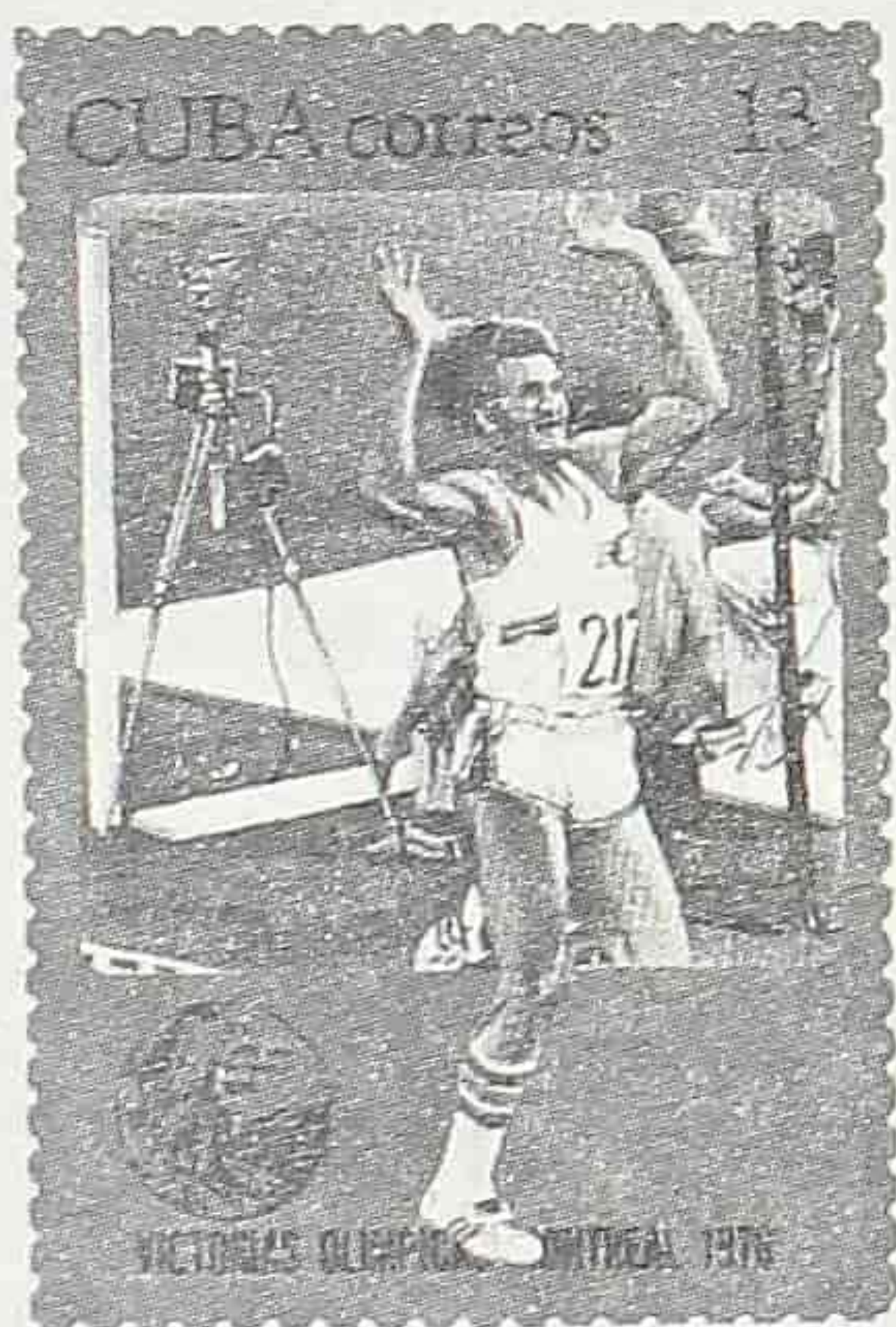

olimpijade bilo u upotrebi 43 prigodna žiga, interesantno je da su svi žigovi okruglog oblika i iste veličine 32 mm sa tekstom na francuskom i engleskom jeziku.

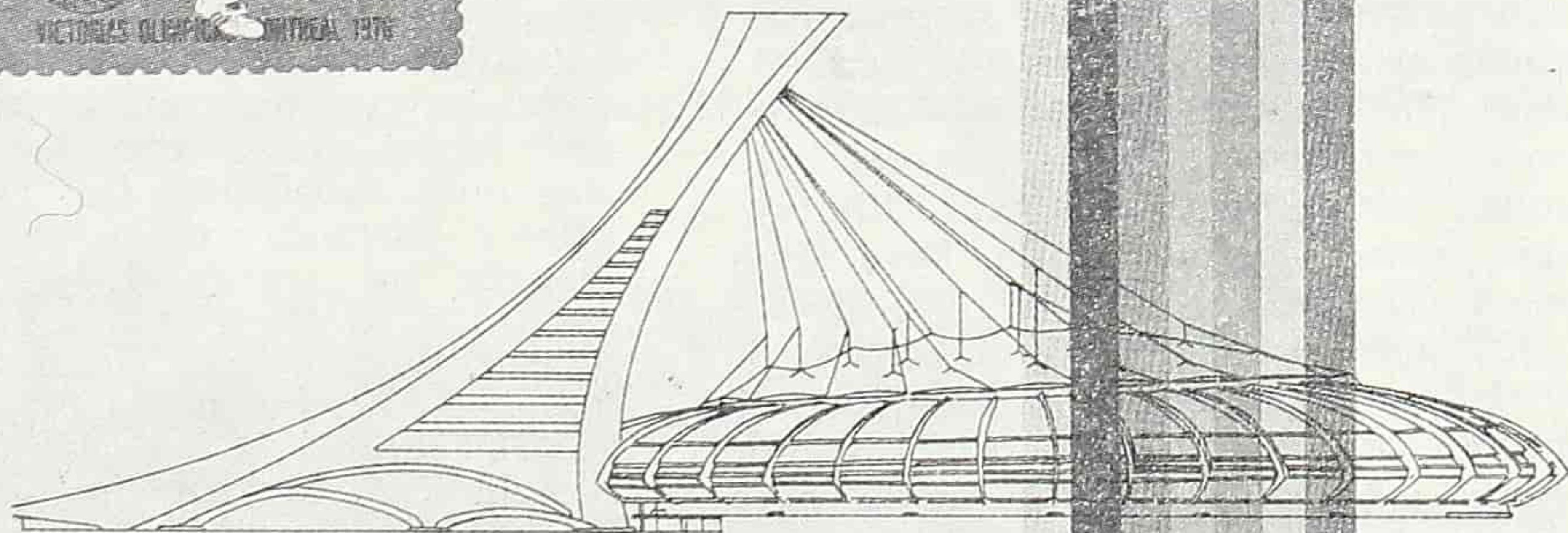
Filatelija u filateliji. Poznati rumunjski filatelistički časopis »Filate-

lia« reklamira se prigodnim propagandnim žigom kod svih većih pošta u Rumuniji. Crtež žiga prikazuje čitatelju ovog časopisa i prigodni tekst.

Savez nemačke filatelističke omladine slavi 20-godišnjicu postojanja, a istovremeno je i 20-godišnjica međunarodnih veza filatelističke omladine u svetu sa parolom »Dvadeset godina omladinske saradnje sa i putem poštanske marke«. Sve ovo je zajedno sa amblemom Saveza nemačke filatelističke omladine smešteno na frankotip koji upotrebljava redakcija časopisa »Junge samler« u Švelmu u SR Nemačkoj. Da napomenemo da u Švelmu deluje najpoznatije ime u omladinskoj filateliji u SR Nemačkoj i Međunarodnoj filatelističkoj federaciji (FIP) Hartvig Daneš. On je pre dve decenije pokrenuo široku akciju za omladinsku filateliju i u svojoj zemlji i u svetu i to je danas urodilo zaista velikim plodovima međunarodne filatelističke saradnje omladine u celom organizovanom filatelističkom svetu.

erofil

Na poštama: Kan-monopol od 28. februara do 5. aprila i Kan-glavna od 6. aprila do 27. maja ove godine biće u upotrebi prigodni propagandni poštanski mašinski žigovi (tzv. »flamovi«) u čast Međunarodnog festivala filma, koji će se održati u Kanu od 12. do 27. maja 1977. godine.

Novogodišnja čestitka sa Kube. Kubansko preduzeće za promet marka »Ekofil« iz Havane uz džepni kalendar izradilo je i ukusne novogodišnje čestitke sa originalnom reprodukcijom prigodne marke u zlatotisku od 13 centavosa posvećene zlatnom imenu kubanske atletike Albertu Huantoreni. Na marci je prikazan »Čovek sa druge planete«, kako su novinari krstili Huantorenu u trenutku njegovog pozdrava oduševljenja posle uspeha na Olimpijskim igrama u Montrealu. Ispod marke sa likom sportiste sveta 1976. godine prikazane su konture montrealskog olimpijskog stadiona, gde je on doživeo trijumf.

Male zemlje i područja izborom teme su vezani za opšte događaje ili za velike međunarodne jubileje i proslave, jer u nacionalnim razmerama imaju znatno manje širine od velikih zemalja i područja. Po pravilu, manja područja, obično u tim prilikama se pojavljuju sa više maraka i prigodnih blokova i malih tabačića. U više slučajeva tema prigodnih izdanja se menja, a motivi ostaju. Navešćemo dva sledeća primera iz Okeanije. Poseta engleske kraljice Elizabete II Olimpijskim igrama u Montrealu i Kanadi, inspirisala je Poštansku administraciju ostrva Ajtutakija (u sastavu Kukovog arhipelaga) da pusti u tečaj 30. jula 1976. godine provizorno izdanje posvećeno ovoj poseti. U stvari prigodna serija maraka u čast Olimpijskih igara — Montreal 76, koju čine četiri vrednosti u centima (15, 35, 60 i 70) preštampana je pretiskom koji obeležava ovu posetu. Sakupljači tematike Olimpijade ovim provizorijem unose još jednu seriju u svoju motivsku zbirku. Isto tako je dopunjena i tematika Dvestogodišnjice Sjedinje-

nih Država Amerike. Prethodno izdanje u čast ovog jubileja koje je emitovala Poštanska administracija Kukovih Ostrva (Rarotonga) preštampano je 6. jula 1976. godine u prigodno provizorno izdanje u čast posete proslavi SAD kraljice Elizabete II. U stvari prigodno izdanje ovog područja u čast 200-godišnjice SAD dobilo je prigodni pretisak posvećen kraljičinoj poseti. Izdanje čini serija od dve vrednosti u dolarima (1 i 2) vezane priveskom i prigodni blok od 3 dolara. Ovo izdanje je polivalentno sa motivima, jer se na idejnim rešenjima nalaze razni motivi: »Brodovi« (brod »Rezolušn«) »Znameniti ljudi« (Kapetan Kuk i Bendžamin Franklin) i »Jubileji« (200-godišnjica SAD). Pored svega toga i tema je 200-godišnjica SAD-a. Sve ove marke su lepe i privlačne za sakupljače, ali ne sme se zaboraviti i finansijska moć sakupljača, jer iz ovoga elementa izhodi dobrim delom i sabiračko strpljenje.

Dr B. N.

Povodom 25-godišnjice Poštanske uprave UN, izdata je brošura — katalog maraka UN. Ova bogato opremljena brošura svakako će obradovati naše sakupljače na temu UN, u brošuri je na 60 stranica vrlo pregledno obrađeno, posebno razdoblje od 1952—55. godine, takozvana »klasika UN«, kao i sva ostala izdanja uključujući i švajcarska izdanja, sa svim istorijskim i tehničkim detaljima kao i važnim događajima iz 25-godišnje istorije Poštanske uprave UN.

Poslednjih godina sve je češći slučaj da pojedine zemlje ustupaju pravo izdavanja maraka većim trgovačkim firmama, a koji naravno vodeći računa samo o svojim komercijalnim interesima, štampaju marke na sve moguće teme, u blokovima, zupčanim, nezupčanim, tabačićima itd. Tako je na primer Burundi izdalo seriju od 48 maraka na temu »divlje životinje« štampanih u šlajfnama, a svaka šlajfna sačinjava celinu, što dokazuje da marke i nisu rađene za praktičnu poštansku upotrebu već isključivo kao filatelistički šund za sticanje lake zarade izdavača.

NOVI PRIGODNI ŽIGOVI

- 187) 25-godišnjica rada Istorijskog arhiva u Senti, Senta 19. I 1977.
- 188) 30-godišnjica Narodne tehnike Hrvatske i godišnjice Saveza organizacije za sportski ribolov na moru i podvodne delatnosti, Pula, 28. XII 1976.
- 189) 30-godišnjica Narodne tehnike Hrvatske i godišnjica Kajakaškog saveza Hrvatske, Slavonski Brod, 28. XII 1976.
- 190) 30-godišnjica Narodne tehnike Hrvatske i 30-godišnjica Jedriličarskog saveza Hrvatske, Split 26. XII 1976.
- 191) 30-godišnjica Narodne tehnike Hrvatske i 30-godišnjica Auto-moto saveza Hrvatske, Zagreb, 27. XII 1976.
- 192) 200-godišnjica rođenja Prote Matije Nenadovića, Beograd, 4. II 1977.
- 193) 100-godišnjica smrti Rajka Žinzifova, Beograd, 10. II 1977.
- 194) Prigodan žig povodom puštanja u prodaju prigodnih maraka »Flora baštensko cveće«, Beograd, 8. III 1977.
- 195) Velemajstorski turnir I. M. P., Beograd, 16. I 1977.
- 196) 30-godina pomorskog preduzeća »Jugolinija«, Rijeka, 20. I 1977.
- 197) »Dan referenduma za samodoprinosa građana Sarajeva«, Sarajevo, 23. I 1977.
- 198) »32 muški šampionat Jugoslavije u šahu u okviru proslave 40 godina od stupanja druga Tita na čelo SKJ, Zagreb, 5. II 1977.
- 199) 200-godišnjica rođenja prote Matije Nenadovića, Zagreb, 4. II 1977.
- 200) 100-godišnjica smrti Rajka Žinzifova, Zagreb, 10. II 1977.
- 201) »Samoborski fašnik«, Samobor, 12. II 1977.
- 202) Prva filatelistička izložba Filatelističkog društva Kamnik, Kamnik, 21. II 1977.
- 203) 150 godina Hrvatskog glazbenog Zavoda, Beograd, 4. IV 1977.
- 204) XII. spomen pohod na Stol, Žirovnica, 19—20. II 1977.

AUKCIJE

H. R. Harmer LTD.

U obilju materijala koji je ova poznata aukcijska kuća (više od 1000 lotova) ponudila u februarskoj aukciji zastupljene su zemlje Britanskog Komonvelta i ostali svet. Sa jugoslovenskog područja nije bilo materijala čak ni u sastavu drugih zbirki. Zbog povećanog interesovanja naših sakupljača za marke ostrvskih zemalja i »bolje stvari« iz nekih inostranih zbirki u nekoliko redova daćemo ponešto sa ove aukcije.

Izdanja australijskog Komonvelta (oko 480 serija) uključujući Britanska Solomonska ostrva, Kukova ostrva, Fidži, Novu Gvineju, Papua, Samoa itd. Procenjeno na 80 £.

Mešano, Komonvelt, nekoliko stotina maraka uključujući Veliku Britaniju sa 1 d crnom preko E iz 1840 g. 2 d plavu, Srebrnu svadbu 1£; koverta prvog dana, itd.; Rt Dobre Nade triangularna od 4 d; Njufauldland itd. Delimično sa sačuvanom gumom, u dosta dobrom stanju. Procenjeno na 75 £.

Švajcarska

Više stotina maraka izdatih oko 1880 g. uključujući: Razna prigodna izdanja, Pro juventute, Pro patria, sa nekim ključnim vrednostima, čiste i poništene, mahom dobrog kvaliteta. Procenjeno na 150 £.

SSSR

Cepelin iz 1931. g. nezupčano na kovertu i poštanskoj karti, označeno sa »Polar fahrt 1931«. Procenjeno na 15 £.

Austrija

1950—1953. Ptice letačice, set maraka dobrog kvaliteta; procenjeno na 75 £.

Među mešanim materijalom nalazi se lot sačinjen od nekih izdanja evropskih maraka za vazдушnu poštu, stotinu komada, uključujući Nemačku sa 1926 1 m — 3 m, 1931. g. Cepelin 1 m, grčku okupaciju Albanije sa serijom iz 1940. itd. Procenjeno na 80 £.

Zbirka od nekoliko stotina komada čistih i poništenih sa belgijskim crvenim krstom iz 1939, Dancigom iz 1924, Danskom 1915. 0,5 Dkr, Estonijom, Finskom itd. Procenjeno na 100 £.

IZLOŽBE U SVETU

JUFILEX 77, Međunarodna omladinska izložba, Bern od 7—11. aprila.

AMPHILEX, Međunarodna izložba FIP, Amsterdam od 26. maja do 5. juna.

SOCFILEX, Međunarodna izložba Socijalističkih zemalja, Berlin od 19. do 28. avgusta.

BALKANFILA 77, Međunarodna izložba Balkanskih zemalja, Beograd od 24. do 30. oktobra.

MOSKVA, Međunarodna izložba povodom 60-godišnjice Oktobarske revolucije, Moskva, od 9. do 17. novembra.

Druga svetska izložba tematske filatelije. U portugalskom gradu Porto održaće se ova filatelistička manifestacija od 19. do 28. novembra u Palati sportova, na izložbenom prostoru od 3.000 vitrina. Izložba je pod patronatom Međunarodne filatelističke federacije (FIP) i portugalske pošte. Zvanično ime izložbe je »Portukale 77«. Izašao je i prvi bilten izložbe u kome su Pravilnici FIP-e i Pravilnik izložbe i liste komesara i Organizacionog komiteta izložbe i prateća saopštenja.

Peta omladinska svetska izložba »Jufiluks 78« treba da se održi u Luksemburgu tokom prolećnog đačkog raspusta 1978. godine. Organizator izložbe je Savez filatelista Luksemburga u saradnji sa Upravom pošte i telekomunikacija Luksemburga. Izložba je pod pokroviteljstvom Velikog vojvode od Luksemburga i pod zaštitom FIP-e, što joj daje značaj svetske izložbe za mlade. Omladinci zainteresovani za izlaganje mogu se prijaviti Savezu filatelista Srbije do kraja marta 1977. godine, sa nazivom eksponata i brojem izložbenih listova, kako bi se izvršio izbor naših učesnika za ovu izložbu mladih filatelista.

»Amphilex 77«. U Amsterdamu se održava od 26. maja do 5. juna ove godine svetska filatelistička izložba pod imenom »Amfileks 77« pod patronatom Međunarodne filatelističke federacije (FIP). U mnogim zemljama Evrope već se organizuju grupne posete filatelista ovoj svetskoj estradi filatelije.

POŠTANSKE UPRAVE ZA 1977. GODINU NAJAVLJUJU

FINSKA

Glavna direkcija pošta i telekomunikacija Finske, filatelistička sekcija, u svom programu za 1977. godinu najavljuje sledeća izdanja:

17. januar: Dve redovne marke, tzv. Lav iz Upsale (0,90 Fmk), Stari vetrokaz-petao (5 Fmk).
19. januar: Crveni krst, tri marke sa doplatnim viškom (0,50 + 0,10, 0,80 + 0,15, 0,90 + 0,20 Fmk).
25. januar: Evropsko prvenstvo u umetničkom klizanju (0,90 Fmk).
2. februar: Zaštita prirode, »Vazduh i voda«, tradicionalno izdanje nordijskih zemalja (0,90 i 1,00 Fmk).
2. mart: »100-godišnjica zimske navigacije« jedna prigodna marka od 0,90 Fmk.
3. mart: »Nova etapa razvoja energetike u Finskoj« Nuklearna energija (0,90 Fmk).
16. april: Redovna marka od 0,30 Fmk sa heraldičkim lavom.
2. maj: Evropa CEPT, dve vrednosti (pojediniosti nisu poznate).
4. maj: Jubilej finskog bankarstva biće obeležen prigodnom markom od 0,90 Fmk.
25. maj: Jedna marka od 2,00 Fmk sa motivom finske saune.
9. jul: »200-godišnjica rođenja čuvenog finca Pavo Ruotsalainen« (0,90 Fmk).
14. septembar: »Civilna zaštita« (0,90 Fmk).
5. oktobar: Dve marke sa doplatnim viškom posvećene svetskom prvenstvu u skijanju (0,80 + 0,40, 1,00 + 0,50 Fmk).
25. oktobar: Božićna marka (0,50 Fmk).

Austrija. Za 1977. godinu najavljene su sledeće marke u Austriji. U februaru treba da izađu tri prigodne marke: 600-godišnjica rođenja pesnika Osvalda fon Volkenštajna (3 šilinga), 250-godišnjica rođenja lekara i botaničara Nikolausa Jozefa Frajhera fon Jakuina (4 šilinga) i Svetsko prvenstvo grupe »B« u rukometu za muškarce (1,50 šilinga). U martu biće prigodna marka za 100-godišnjicu rođenja grafičara i slikara Alfreda Kubina (6 šilinga). U aprilu biće: prigodna marka 100-godišnjica rođenja pesnika Frica Hercmanovski-Orlando (6 šilinga), prigodna marka 20-godiš-

njica IAEA (3 šilinga) i prigodna serija 25-godišnjica obnove katedrale Svetog Stefana od tri vrednosti u šilinzima (2,50, 3 i 4). U maju treba da budu dve prigodne marke: »Evropa-CEPT 1977« — pejzaž Aterze (6 šilinga) i 350-godišnjica grada Švanenštatt (3 šilinga). Juni će biti sa jednom prigodnom markom: V međunarodni simpozijum Svetskog Koroneli saveza prijatelja globusa (3 šilinga). I juli je sa prigodnom markom: Svetsko prvenstvo u kanuu 1977. godine (4 šilinga). Septembar će biti sa dve prigodne marke: XVII Eucepa konferencija-tehnika papira (1,50 šilinga) i 50-godišnjica radničkog samarićanskog saveza Austrije (3 šilinga). U oktobru će biti prigodna serija od tri marke u šilinzima (1,50, 2,50 i 3) u čast 140-godišnjice Austrijskih željeznica i prigodna marka u čast slobodne Austrije (2,50 šilinga). Novembar će imati dve prigodne marke: »Božić 1977« — Marijaštajn u Tirolu (3 šilinga) i »Dan marke« — Dr Emanuel Herman, izumitelj poštanske dopisnice (6+2 šilinga). Najavljena je i serija od tri vrednosti »Moderna umetnost Austrije«, ali još je vremenski neraspoređena. Redovne marke za 1977. godinu u izlaženju su: u aprilu 6,50 šilinga (Vilah-Beljak u Koruškoj), u maju 7,50 šilinga (Salzburg — gornja tvrđava) i u drugoj polovini godine 16 šilinga (Tacmandsdorf u Burgenlandu).

NOVE MARKE

EVROPA

AUSTRIJA

februar: Tri prigodne marke posvećene godišnjicama rođenja znamenitih austrijanaca i Svetskom prvenstvu u rukometu u dvorani: »600-godišnjica od rođenja pesnika Osvalda fon Volkenštejna (3 S)» »250-godišnjica od rođenja lekara i botaničara Nikolausa Jozefa Frajhera fon Jakuina (4 S)» Svetsko prvenstvo u rukometu u dvorani, grupa B (1,50 S).

BELGIJA

14. februar: Prigodno izdanje u međunarodnoj godini Rubensa (6,50 F).
21. februar: Crveni krst Belgije, dve marke sa doplatnim viškom (6,50 + 2,50 F, 14 + 7 F).

BERLIN

13. januar: »200-godišnjica od rođenja Kristijana Daniela Roha (50 pf).
16. februar: Redovna marka od 1,90 DM, štampanje u rolnama.
16. februar: »100-godišnjica od smrti Edvarda Gertera (40 pf).

BUGARSKA

januar: Vanredno izdanje, »125-godišnjica od rođenja Zaharija Stojanova (2 st).
februar: Izdanje od pet vrednosti posvećeno novcu kovanom u drevnoj Serdiki (1, 2, 1, 13, 18 st).

ČEHOSLOVAČKA

18. decembar: Prigodno izdanje povodom dana marke (1 Kčs).
11. februar: »VI zimska Spartakijada« (60 h, 1, 1,60, 2 Kčs).
20. februar: »Stari čehoslovački gradovi« serija od četiri marke.

FINSKA

17. januar: Dve redovne marke: tzv. Lav iz Upsale (heraldički znak) (0,90 Fmk) i Stari vetrokaz-petao (5,00 Fmk).
19. januar: Crveni krst Finske, tri marke sa doplatnim viškom (0,50 + 0,10, 0,80 + 0,15, 0,90 + 0,20 Fmk).
25. januar: Evropsko prvenstvo u umetničkom klizanju (0,90 Fmk).

FRANCUSKA

31. januar: Francuske pokrajine, Martinik (1,50 Fr).
7. februar: Francuske pokrajine, Reunion (1,45 Fr).
14. februar: »Slikarstvo«, reprodukcija Koroovog platna (2 Fr).
21. februar: Francuske pokrajine, Bretanja (2,40 Fr).
28. februar: Francuske pokrajine, Alzas (3,90 Fr).

GIBRALTAR

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II 6 p, 1 £). Ovom prigodom izdat je i spomen blok.

GRENLAND

24. februar: Poslednja vrednost iz serije »Saobraćaj« (2 Dkr).

HOLANDIJA

21. februar: »300-godišnjica od smrti Baruha (Benediktusa) de Spinoze« (75 c).
8. mart: »500-godišnjica Delftske Biblije (prva knjiga na Dač jeziku) marka sa desne strane ima tabs koji sadrži fragment iz ove knjige (55 c).

KIPAR

10. januar: Izbeglice (10 m).

MAĐARSKA

- februar: »Istonija saobraćaja kočijama« (40, 60 f, 1, 2, 3, 4, 5 Ft).
- februar: Fauna »Pauni« (40, 60 f, 1, 3, 4, 6 Ft).

16. februar: Umetnost, Jugendstil u Nemačkoj. Jedan blok od 1,90 DM.

NEMAČKA DR

8. februar: Znamenite ličnosti, istaknuti antifašist Arnold Cvajg (10 pf) fizičar Oto fon Gerike (20 pf), botaničar Albreht Ter (35 pf), fizičar Gustav Herc (40 pf).

24. februar: Zaštita prirode (10, 20, 25, 35, 50 pf).

PORTUGALIJA

30. decembar: »Energija«, Serija od pet vrednosti na kojima su prikazani različiti izvori energije (1, 4, 5, 15 Esc). Vrednosti od 1, 4 i 5 Esc štampane su sa nanosom fosfora.

ŠPANIJA

12. oktobar: Godišnjica otkrića Novog sveta (1492. g.) marka od 12 PTA.

29. oktobar: Velikani muzičke umetnosti: kompozitor Manuel de Falja 5 PTA i violončelist Po Kalsals 3 PTA.

23. novembar: Nacionalni savez civilnih invalida (3 PTA).

5. januar: Vojničke uniforme (epoha kraljice Izabele II) (1, 2, 3, 4, 20 PTA).

NEMAČKA SR

16. februar: Redovna marka od 40 pf, prva marka iz nove serije. Štampano u rolnama.

16. februar: Žan Mone (50 pf).

SSSR

1. januar: »50-godišnjica DOSAAF SSSR (4 k).
 12. januar: Prigodna marka posvećena glavnom konstruktoru kosmičkih sistema akademiku Sergeju Pavloviču Korolevu (4 k).
 12. januar: »Kosmička istraživanja u miroljubive svrhe«. Izdanje povodom međunarodnoga skupa u Moskvi (4 k).
 25. januar: »100-godišnjica od rođenja velikog ruskog arktičkog istraživača Sedova (4 k).
 25. januar: »60-godišnjica lista 'Izvestija'« (4 k).
 25. januar: Međunarodni kongres o pravosuđu (6 k).

celine

1. januar: Karta za avionsku poštu povodom 70-godišnjice od rođenja akademika Koroleva (4 k).
 5. januar: Karta za avionsku poštu, geograf P. P. Semonov-Tanšanski (4 k).

ŠVEDSKA

24. februar: Dve marke za automate sa likom kralja Karla XVI Gustava. (1,10 i 1,40 Kr). Ove nominalne su u skladu sa povećanjem poštanskih tarifa u Švedskoj koje će stupiti na snagu od 1. marta 1977. g.
 24. januar: »Krojački zanat«, marka za automate od 2,10 Kr u skladu

sa povećanjem tarifa za usluge u poštanskom saobraćaju.

VELIKA BRITANIJA

2. februar: Izdanje tzv. Visokih nominala kod redovnih maraka (1, 2, 5 £).

8. februar: Guernsey, 25-godišnjica stupanja na presto kraljice Elizabete II (7 c i 35 c).

7. februar: Jersey, 25-godišnjica stupanja na presto kraljice Elizabete II (5 c, 7 c, 25 c).

VANEVROPA

ALŽIR

22. januar: Međunarodni centar za prenos informacija (—,40 Dh).

ANTIGVA

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II (25, 40 c, 1,20, 2,50 \$).

AVGANISTAN

septembar 76: Jedna marka u čast državnog praznika (16 Afgh).

BAHAMSKA OSTRVA

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II (8, 15, 25, 40 c). Ovom prigodom izdat je i jedan blok.

BANGLADEŠ

novembar 76: XXI Olimpijske igre u Montrealu (25, 30 p, 1, 2,25, 3,50, 5 T).

BARBUDA

28. decembar: Izdanje Antigve sa crnim pretiskom »Barbuda« povodom XXI Olimpijskih igara $\frac{1}{2}$, 1, 2, 15, 30 c, 1, 2 \$).

BOLIVIJA

17. decembar: Izdanje redovnih maraka (20 c, 1, 1,50 \$b).

ČAD

15. decembar: 75-godišnjica Nobelove nagrade (45, 90, 100, 200, 300 fr).

22. decembar: Božićne marke (30, 60, 120, 150 fr).

27. decembar: Dve avionske marke »100-godišnjica Impresionisimusa« (100, 120 fr).

DOMINIKA

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II ($\frac{1}{2}$, 1, 45 c, 2, 2,50 \$) Blok od 5 \$.

EGIPAT AR

2. januar: Poštanski dan (20, 30, 55, 110 m).

ETIOPIJA

20. januar: Razni motivi (5, 10, 45, 60, 80 c).

FORMOZA

12. januar: Stara kineska umetnost (2, 8, 10 \$).

16. februar: Fauna, Ptice koje nastanjuju Tajvan (2, 8, 10 \$).

GABON

15. decembar: Jedna marka za avionsku poštu, Reaktor Anlage Oklo (60 fr).

GANA

15. decembar: Božićne marke (6, 8, 30 Np, 1 Nc).

GRENADA

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II ($\frac{1}{2}$, 1, 35 c, 2, 2,50 \$).

GRENADINI

januar 77: 100-godišnjica telefona ($\frac{1}{2}$, 1, 2, 35, 75 c, 1, 2 \$) Blok od 3 \$.

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II (35 c, 2, 4 \$) Blok 5 \$.

GVATEMALA

21. decembar: Dve marke za avionsku poštu povodom 100-godišnjice Tehničkog fakulteta (9, 10 c).

HOLANDSKI ANTILI

20. januar: Prizori sa karnevalskih svečanosti (25, 35, 40 c).

INDIJA

3. januar: VI međunarodni filmski festival (2 R).

INDONEZIJA

5. januar: Izbori (40, 75, 100 Rp).

IRAK

25. decembar: 30-godišnjica UNESCO (10, 25, 75 F).
25. decembar: Prva godišnjica nacionalizacije petrolejske kompanije Besrah (10, 15, 25, 50 F).

IRAN

25. decembar: Jedna marka od 10 Ri, portret Quadi-i Azam Mohammed Ali Jinnah-a.
25. decembar: Redovno izdanje, jedna vrednost od 50 Ri.

KINA NR

26. decembar: Izdanje povodom godišnjice smrti Mao Ce Tunga. (4, 8, 10 Fen).

KOLUMBIJA

29. decembar: Nacionalna policija (1,50 p).
29. decembar: 150-godišnjica Panamskog kongresa, marka za avionsku poštu (6 p).

KOSTARIKA

24. decembar: Izdanje tri vrednosti za avionsku poštu, povodom 200-godišnjice Američke Revolucije (2,20, 5, 10 c).

MALDIVI

24. januar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II (1, 2, 3 L, 1,15, 3, 4 R) Blok od 10 R.

MEKSIKO

- decembar 76: Izdanje za avionsku poštu, pet vrednosti od 1,60 p.

MONGOLIJA

15. decembar: Arheološke iskopine (50, 60 munga).
22. decembar: Aeroplani (avijacija II svetskog rata u Mongoliji) (10, 20, 30, 40, 60 i 80 munga).

NIKARAGVA

- decembar 76: »Filatelističke retkosti«
Ovo izdanje od dvanaest vrednosti prikazuje neke od najpoznatijih filatelističkih rariteta (1, 2, 3, 4, 5, 10, 25, 40 c, 1, 2, 5, 10 Cor) Spomen blok.

SESILIJA

21. decembar: »200-godišnjica Američke Revolucije« (1, 2, 3, 4, 5, 1,50, 3,50, 5, 10 R) Blok 25 R.

SRI LANKA

1. januar: 100-godišnjica Kolombo muzeja (50 c, 1, 5 R).

SIRIJA

19. januar: Flora, Orhideje (20, 30, 35, 55, 60 c).

SV. LUCIJA

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II (10, 20, 40 c, 2 \$) Blok 2,50 \$.

SV. VINSENT

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II (1/2, 1, 1 1/2, 2, 5, 10, 25, 35, 45, 75 c, 1, 2 \$).

TOGO

10. januar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II (1000 fr) Izdat je i blok od 1000 fr.

TONGA

7. februar: Srebrni jubilej kraljice Elizabete II, marke za obično rukovanje (11, 20, 30, 50 i 70 c), marke za avionsku poštu (15, 17, 22, 31 i 29 s) i marke za posebno rukovanje (35, 45 s, 1,10 T \$).

REDOVNI SASTANCI FILATELISTA

ODRŽAVAJU SE SVAKOG ČETVRTKA OD 16—20 ČASOVA I SVAKE NEDELJE OD 9—14 ČASOVA U PROSTORIJAMA HOTELA »METROPOL« U BEOGRADU, BULEVAR REVOLUCIJE 69

NA OVIM SASTANCIMA STALNO SU DEŽURNI ČLANOVI BEOGRADSKIH DRUŠTAVA »VRAČAR«, »SAVA«, »BEOGRAD« I DRUGI, KOD KOJIH MOŽETE DOBITI SVA NAŠA NOVA IZDANJA MARAKA KAO I SVE OSTALE INFORMACIJE U VEZI FILATELIJE.

OVE SASTANKE POSETILO JE U TOKU 1976. GODINE PREKO 25.000 POSETILACA — FILATELISTA I MOGU SE SMATRATI NAJPOSEĆENIJIM SASTANCIMA FILATELISTA U OVOM DELU EVROPE.

U TOKU SASTANKA, VRLO LJUBAZNO OSOBLJE HOTELA »METROPOL« NASTOJI DA SE SVI POSETIOCI UGODNO OSEĆAJU.

MALI OGLASI

Tražim partnera za razmenu, nudim DDR čiste, žigosane i FDC, želim isto Jugoslaviju i motive »ptice i Zaštita prirode« HANS JURGEN, GÖRNER, 90 Karl-Marks-Stadt, Heimgarten 75, DDR.

Tražim razmenu, nudim SSSR novitete za Jugoslaviju kao i umetnost i faunu svih zemalja. ČEPEPAHIN BORIS GRIGORIJEVIČ, Ulan-Ude, Borjatskoj ASSR, ul. Lenjina 52, SSSR 670000.

Tražim partnera za razmenu, nudim SSSR, trebam Aziju i Afriku. KONOVALOV SERGIJE, C-37 Gorki, ul. XX Jubilejnij bulevar 25, kv. 22 SSSR.

Tražim čiste, FDC, prigodne žigove na temu »Kosmos« nudim ČSSR Dr. Ivan HRDINA, 12000 Praha 2, Vinohrady ul. Žkretova 1, ČSSR.

Tražim korespondenta, sakupljam, Jugoslaviju, Italiju, Mađarsku, Rumuniju, nudim SSSR, PAHOEVČIŠIN IGOR IVANOVIČ, 293500. Stroej, Lvovskaja oblast, Mlinarskaja 13a, SSSR.

Nudim SSSR od 1960—1977. i sve novitete, tražim, floru, faunu, Arapske zemlje, OKUNJKOV ANDREJ VIKTOROVIČ, Gorki, S-94, ul. Kominterna 162—37.

Tražim partnera za razmenu maraka Jugoslavija—Izrael, JAKOV ALBAHARI, Rh. Jerushalaim 25, 22206 NANARIYA, Izrael.

Tražim Paragvaj, Arabiju, Afriku više puta, može i razmena za novitete Socijalističkih zemalja. Tražim novitete DDR više puta. Tražim razmenu sa Socijalističkim zemljama Want exchange with West Europa, ponude na adresu: *Ristić Zoran*, Milana Rakića 79/I, 11050 Beograd.

Tražim u razmenu ili za kupovinu u gotovom Australija — Kenguri od 1 i 2 funte, kako nežigosane tako i žigosane. Žigosani komadi dolaze u obzir samo sa lepim žigovima.

Nudim u zamenu zbirku nežigosanih (bez falca) maraka iz vremena okupacije Jugoslavije, komplet izdanja maraka područja Trst, Pula, Rijeka, Zona B VUJA i VUJNA i komplet izdanja maraka SFRJ 1944—1976.

Korespondiram na srpskohrvatskom jeziku, kao i na engleskom i nemačkom jeziku.

Ponude i predloge slati na adresu: **C. I. BOYAN, P. O. Box 983, Geelong, Vic. 3220, Australia**

BALKANFILA-6

BEOGRAD-77